

Global Energy Consulting OÜ
KOKKUVÕTLIK KONSOLIDEERITUD
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE
31. DETSEMBRIL 2020 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA,
esitatud koos sõltumatu vandeaudiitori aruande ja
konsolideeritud tegevusaruandega

Aruandeaasta algus: 1. jaanuar 2020

Aruandeaasta lõpp: 31. detsember 2020

Ettevõtte nimi: Global Energy Consulting OÜ

Registrikood: 11957735

Aadress: Valukoja tn 8/1, Tallinn, 11415 Eesti

Telefon: +370 5239 4800

E-posti aadress: info@geconsulting.ee

Veebiaadress: www.geconsulting.ee

Informatsioon ettevõtte kohta

Global Energy Consulting OÜ
Registrikood: 11957735
Äriregistris registreerimise kuupäev: 18. juuni 2010
Registreeritud aadress: Valukoja tn 8/1, Tallinn, 11415 Eesti

Global Energy Consulting OÜ (edaspidi: ettevõtte) on Eesti Vabariigis registreeritud osaühing.

Ettevõtte näol on tegemist valdusettevõttega, mis tegeleb investeerimisega. Ettevõtet koos tütarettevõtetega nimetatakse edaspidi ühiselt kontserniks.

Kontserni majandusüksused tegelevad peamiselt büroo- ja eluhoonete haldamise, kütteseadmete hoolduse ja moderniseerimise, naftasaaduste jae- ja hulgimüügi, naftasaaduste ladustamise ja logistika, tööstus- ja energiaobjektide ehitamise, tööstus- ja energiaseadmete tootmise ja paigaldamise, erinevate protsesside automatiseerimise, kanepikiu selekteerimise ja töötlemise, teravilja hulgimüügi, metallurgiatoodete tootmise, põllumajandusteenuste, kinnisvaraarenduse ning meelelahutusäri.

2020. ja 2019. aasta 31. detsembri seisuga koosnes ettevõtte osakapital 4 osast: 2 osa nimiväärtusega 5998 eurot, 1 osa nimiväärtusega 3298 eurot ja 1 osa nimiväärtusega 6 eurot. 2020. ja 2019. aasta 31. detsembri seisuga olid ettevõtte omanikeks 2 eraisikut ja 2 eraettevõtet, kellest igaühele kuulus 1 osa.

13. detsembril 2012 ostis ettevõtte Lag&d UAB toonastelt omanikelt 61,04% Lag&d UAB osasid ning moodustas kontserni. 17. detsembril 2012 otsustasid osanikud suurendada ettevõtte osakapitali 3000 eurot 18 000 euronni mitterahalise sissemaksega UAB Lag&d ülejäänud osade näol. Vahe sissemakse õiglase väärtuse ja osakapitali suurenemise vahel kajastati ülekursina. Osakapitali suurenemist kajastati vaid 2013. aastal vastavalt uue põhikirja kuupäevale.

9. detsembril 2019 eraldati kontsernist loodusliku kiu töötlemisega seotud äritegevused ning moodustati iseseisev juriidiline isik.

Viited ja täiendavad selgitused raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud andmete kohta

Raamatupidamise aastaaruande selgitused on toodud kontserni raamatupidamise aastaaruande lisades.

Ettevõtte harukontorid ja esindused

2020. ja 2019. aasta 31. detsembri seisuga ei olnud ettevõttel ei harukontoreid ega ka esindusi.

Kontserni uurimis- ja arendustegevus

Kontserni uurimis- ja arendustegevuse kohta olulist informatsiooni avaldada ei ole.

Kontserni tuletisinstrumentid

Möödunud majandusaastal kasutas üks kontserni kuuluv ettevõtte võimalike naftatoodetega kauplemisest ja valuutakursside kõikumisest tingitud kahjude vältimiseks tuletisinstrumente. Kõik tehingud toimusid panga kaudu, mis ka igapäevaselt kontserni ettevõtteid teenindab. Selleks anti ettevõttele kasutada eraldi krediitlimiit.

Finants- ja muud tulemused

2020. aastal oli kontserni puhaskasum (-kahjum) (1 776) 000 eurot (2019: (2 002) 000 eurot). Täiendav informatsioon on toodud kontserni raamatupidamise aastaaruande lisades.

Töötajad

2020. aastal oli kontsernis kokku 4698 töötajat (2019: 5744 töötajat). Täiendav informatsioon on toodud kontserni raamatupidamise aastaaruande lisades.

Keskkonnakaitse

Kontserni ettevõtetele ei ole avaldada olulist informatsiooni, mis puudutaks keskkonnakaitset.

Olulised sündmused pärast majandusaasta lõppu

Kõik olulised pärast majandusaasta lõppu toimunud sündmused on avalikustatud kontserni raamatupidamise aastaaruande lisas „Bilansipäevajärgsed sündmused“.

Kontserni tegevuskava ja prognoosid

Jätkuvalt COVID-19 pandeemia vaatamata jätkab ettevõtte ka 2021. aastal kontserni kuuluvate ettevõtete arendamist, pöörates erilist tähelepanu kulude juhtimisele ning efektiivsuse ja kvaliteedi tõstmisele. SE City Service grupi peamine eesmärk on jätkata oma tegevuse laiendamist Leedus ja Euroopas, omandades uusi tütarettevõtteid ning osaledes territooriumi, äripindade ja üldkasutatavate ruumidega kinnisvara haldamise hangetel, parandada oma positsiooni uutel turgudel, laiendada hoonete haldamise täisteenuse pakkumist ning täiustada ja optimeerida oma tegevust. Samuti pööratakse kõrgendatud tähelepanu e-teenuste arendamisele. Lisaks soovitakse vähendada ärikulusid ja suurendada müüki kontserni välismaal tegutsevates ettevõtetes. UAB Axis Tech ja AS Axis Tech Estonia grupi eesmärk on leida uusi välisurge, täiustada olemasolevaid tooteid ja töötada välja uusi ning tõsta efektiivsust ja produktiivsust. UAB Axioma LT grupi eesmärk on pakkuda energiatõhusust ja produktiivsust tõstvaid ning protsesside tõhustamisele suunatud lahendusi, suurendada ekspordimahte ning saada üle kogu Euroopa tuntud ja tunnustatud ettevõtteks, töötades välja ja pakkudes efektiivseid ultrahelil ja biokütusel baseeruvaid tehnoloogiaid ning arendades pidevalt uusi tegevusvaldkondi ja tooteid. Jätkuvalt pööratakse tähelepanu ka kontserni töötajate koolitamisele ning nende oskuste parendamisele. UAB Oilead eesmärk on suurendada katlakütusena kasutatavate naftasaaduste müüki Poola turul. Samuti jätkavad kontserni ettevõtted ka tuleval aastal äri- ja elamispindade ehituse ja müügi ning meelelahutusteenuste pakkimisega. Senisest enam tähelepanu pööratakse ka kontserni sisekommunikatsiooni tõhustamisele ja töötajate motiveerimisele.

Juhatuse liige

Gintautas Jaugielavičius

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

	Kontsern	
	Seisuga 31. detsember 2020	Seisuga 31. detsember 2019
VARAD		
Põhivara		
Immateriaalne põhivara		
Firmaväärtus	12 873	13 004
Muu immateriaalne põhivara	25 424	31 365
Immateriaalne põhivara kokku	38 297	44 369
Materiaalne põhivara	42 999	46 759
Vara kasutusõigus	13 159	16 787
Kinnisvarainvesteeringud	-	4 744
Investeeringud sidusettevõtetesse	63	40
Pikaajalised finantsvarad		
Muud finantsvarad	3 796	151
Muud pikaajalised nõuded	32 353	18 490
Pikaajalised finantsvarad kokku	36 149	18 641
Edasilükkunud tulumaksuvara	5 842	6 156
Põhivara kokku	136 509	137 496
Käibevara		
Varud, ettemaksed ja lõpetamata lepingud	45 962	60 205
Bioloogiline vara – mets	-	4 675
Nõuded		
Nõuded ostjate vastu	59 913	89 763
Nõuded seotud osapoolte vastu	3 653	3 642
Lepinguvara	14 040	29 703
Ettemakstud tulumaks	1 364	1 382
Muud nõuded	15 778	21 403
Nõuded kokku	94 748	145 893
Muu käibevara	890	729
Raha ja rahalähendid	62 871	24 658
Käibevara kokku	204 471	236 160
Müügiks hoitavad varad	1 149	-
Varad kokku	342 129	373 656

(Jätkub järgmisel lehel)

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne (jätkub)

	Kontsern	
	Seisuga 31. detsember 2020	Seisuga 31. detsember 2019
OMAKAPITAL JA KOHUSTISED		
Omakapital		
Osakapital	15	15
Ülekurss	19 852	19 852
Valuutakursi muutuste reserv	(3 123)	(2 205)
Tuletisinstrumentide ümberhindluse reserv	(330)	(118)
Jaotamata kasum (kahjum)	70 330	74 182
Ettevõtte omanikele kuuluv omakapital kokku	86 744	91 726
Vähemusosalus	5 566	3 933
Omakapital kokku	92 310	95 659
Kohustised		
Pikaajalised kohustised		
Sihtfinantseerimine	6	-
Pikaajalised laenukohustised	21 589	27 167
Rendikohustised	10 550	12 874
Eraldised	1 357	1 969
Edasilükkunud tulumaksukohustis	3 388	3 474
Pikaajalised lepingukohustised	296	304
Muud pikaajalised kohustised	88 352	82 553
Pikaajalised kohustised kokku	125 538	128 341
Lühiajalised kohustised		
Pikaajaliste laenukohustiste lühiajaline osa	8 442	4 866
Rendikohustiste lühiajaline osa	3 242	4 700
Lühiajalised laenukohustised	113	11 210
Võlad tarnijatele	33 550	50 973
Võlad seotud osapooltele	29 939	25 609
Maksmisele kuuluv tulumaks	2 428	1 996
Lepingukohustised	21 472	24 871
Muud lühiajalised kohustised	25 057	25 431
Lühiajalised kohustised kokku	124 243	149 656
Müügiks hoitavate varadega seotud kohustised	38	-
Omakapital ja kohustised kokku	342 129	373 656

Lisad on käesoleva kokkuvõtliku raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

	Kontsern	
	2020	2019
Kliendilepingutest saadav tulu	401 323	479 628
Müüdud toodangu kulu	(324 716)	(401 598)
Brutokasum	76 607	78 030
Ärikulud	(61 000)	(71 239)
Finantsvara väärtuse langus	(5 611)	(6 781)
Muud äritulud	2 774	7 306
Muud äri(kulud)	(3 430)	(3 282)
Ärikasum	9 339	4 034
Finantstulud	5 300	4 605
Finants(kulud)	(12 330)	(7 224)
Ettevõtte osa sidusettevõtete kasumist	23	(17)
Kasum enne tulumaksu	2 332	1 398
Tulumaksu(kulu) -tulu	(4 229)	(3 436)
Puhaskasum (-kahjum) jätkuvatest tegevusvaldkondadest	(1 897)	(2 038)
Puhaskasum lõpetatud tegevusvaldkondadest	121	36
Puhaskasum (-kahjum)	(1 776)	(2 002)
Muu koondkasum, mida kajastatakse järgnevatel perioodidel kasumiaruandes		
Valuutakursivahed	(1 163)	273
Tuletisinstrumentide ümberhindamine	(212)	(118)
Koondkasum kokku, pärast tulumaksu	(3 151)	(1 847)
Puhaskasumi (-kahjumi) osa, mis kuulub		
ettevõtte omanikele	(2 483)	(1 472)
vähemusosalusele	707	(530)
	(1 776)	(2 002)
Koondkasum kokku, mis kuulub		
ettevõtte omanikele	(3 613)	(1 353)
vähemusosalusele	462	(494)
	(3 151)	(1 847)

Lisad on käesoleva kokkuvõtliku raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

Kontsern	Ettevõtte omanikele kuuluv omakapital							
	Osakapital	Ülekurs	Valuutakursi muutuste reserv	Tuletis- instrumentide ümberhindluse reserv	Jaotamata kasum	Kokku	Vähemusosalus	Kokku
Saldo seisuga 31. detsember 2018	18	31 521	(2 442)	-	71 174	100 271	4 505	104 776
Aruandeaasta puhaskasum	-	-	-	-	(1 472)	(1 472)	(530)	(2 002)
Muu koondkasum	-	-	237	(118)	-	119	36	155
Koondkasum kokku	-	-	237	(118)	(1 472)	(1 353)	(494)	(1 847)
Reorganiseerimine	(3)	(11 669)	-	-	4 480	(7 192)	-	(7 192)
Väljakuulutatud dividendid	-	-	-	-	-	-	(172)	(172)
Tütarettevõtete reorganiseerimine	-	-	-	-	-	-	90	90
Tütarettevõtete aktsia-/osakapitali vähenemine	-	-	-	-	-	-	(61)	(61)
Tütarettevõtete omandamine	-	-	-	-	-	-	34	34
Tütarettevõtetesse tehtud investeeringute müük/mahakandmine	-	-	-	-	-	-	31	31
Saldo seisuga 31. detsember 2019	15	19 852	(2 205)	(118)	74 182	91 726	3 933	95 659
Aruandeaasta puhaskasum	-	-	-	-	(2 483)	(2 483)	707	(1 776)
Muu koondkasum	-	-	(918)	(212)	-	(1 130)	(245)	(1 375)
Koondkasum kokku	-	-	(918)	(212)	(2 483)	(3 613)	462	(3 151)
Väljakuulutatud dividendid	-	-	-	-	-	-	(1 060)	(1 060)
Vähemusosaluste omandamine	-	-	-	-	(1 369)	(1 369)	1 369	-
Tütarettevõtete reorganiseerimine	-	-	-	-	-	-	660	660
Tütarettevõtete omandamine	-	-	-	-	-	-	18	18
Tütarettevõtetesse tehtud investeeringute müük/mahakandmine	-	-	-	-	-	-	184	184
Saldo seisuga 31. detsember 2020	15	19 852	(3 123)	(330)	70 330	86 744	5 566	92 310

Lisad on käesoleva kokkuvõtliku raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

	Kontsern	
	2020	2019
Rahavood äritegevusest		
Puhaskasum (-kahjum)	(1 776)	(2 002)
Mitterahaline korrigeerimine:		
Tulumaksukulu (-tulu)	4 229	3 445
Põhivara kulum	13 076	16 317
Firmaväärtuse langus	993	559
(Kasum) kahjum materiaalse põhivara müügist ja mahakandmisest	(477)	(1 566)
Varude ja muude mittefinantsvarade väärtuse langus	(817)	(380)
Finantsvara väärtuse langus	5 611	6 843
Immateriaalse põhivara väärtuse langus	3 743	1 081
Eraldiste muutus	(1 000)	(2)
Intressikulu	4 458	5 781
Intressi(tulu)	(2 042)	(2 785)
(Kasum) kahjum investeeringute müügist	(2 232)	512
Muud finantskulud (-tulud)	6 846	(847)
Tulem sidusettevõtetest	(23)	17
	30 589	26 973
Käibekapitali muutused:		
Varude ja bioloogiliste varade muutus	13 940	(17 603)
Ostjate ja seotud osapoolte vastu suunatud nõuete muutus	12 173	(43 019)
Ettemaksete muutus	782	2 040
Muude nõuete muutus	(1 047)	(710)
Muu käibevara muutus	(953)	418
Lepinguvara muutus	15 663	(7 869)
Muutused kirjes võlad tarnijatele ja seotud osapooltele	(17 986)	20 911
(Makstud) tulumaks	(3 417)	(4 369)
Lepingukohustiste muutus	(2 579)	5 000
Muude võlgade ja lühiajaliste kohustiste muutus	4 453	7 614
Rahavood äritegevusest kokku	51 618	(10 614)

(Jätkub järgmisel lehel)

Lisad on käesoleva kokkuvõtliku raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud rahavoogude aruanne (jätkub)

	Kontsern	
	2020	2019
Rahavood investeerimistegevusest		
Põhivara (omandamine) (v.a investeeringud)	(5 658)	(9 552)
Põhivara müük (v.a investeeringud)	4 450	9 065
Tütarettevõtete müük, müüdud sularahasaldota	5 739	149
Tütarettevõtete dekonsolideerimine	1 711	-
Tütarettevõtete (omandamine) (kontsernis omandatud sularahasaldota) ja täiendavad (sissemaksed) tütarettevõtete kapitali	(1 785)	(106)
Muud investeeringud	(127)	-
Antud laenud	(1 758)	(15 963)
Tagasimakstud laenud	3 795	15 091
Saadud intressid	704	1 275
Rahavood investeerimistegevusest kokku	7 071	(41)
Rahavood finantseerimistegevusest		
Vähemusosalusele (makstud) dividendid	(1 060)	(172)
Väljamaksed omanikele oma osade omandamise eest	-	(1 874)
Saadud dividendid	-	-
Saadud laenud	2 663	7 846
Saadud sihtfinantseerimine	110	263
(Tagasimakstud) laenud	(15 303)	(16 087)
(Makstud) intressid	(2 189)	(1 330)
Rendi(maksed)	(4 696)	(5 598)
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	(20 476)	(16 952)
Rahavoogude muutus kokku	38 213	(27 607)
Raha ja rahalähendid aruandeperioodi alguses	24 658	52 265
Raha ja rahalähendid aruandeperioodi lõpus (sh raha lõpetatud tegevusvaldkondadest)	62 871	24 658
Täiendav informatsioon rahavoogude kohta:		
Mitterahalised investeerimis- ja finantseerimistegevused		
Rendi korras finantseeritav materiaalse põhivara ost ning vara kasutusõiguse ja rendikohustiste kajastamine	1 995	21 083

Lisad on käesoleva kokkuvõtliku raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Kokkuvõtliku raamatupidamise aastaaruande lisad

1 Üldine informatsioon

Global Energy Consulting OÜ (edaspidi: ettevõtte) on osaühing, mis registreeriti Eesti Vabariigis 18. juunil 2010. Ettevõtte juriidiline aadress on järgmine:

Valukoja tn 8/1, Tallinn, 11415
Eesti

Ettevõtte näol on tegemist valdusettevõttega, mis tegeleb investeerimisega. Muid tegevusi aastatel 2020 ja 2019 ei toimunud. Ettevõtet koos tütarettevõtetega nimetatakse edaspidi ühiselt kontserniks.

Kontserni majandusüksused tegelevad peamiselt büroo- ja eluhoonete haldamise, kütteseadmete hoolduse ja moderniseerimise, tööstus- ja energiaobjektide ehitamise, tööstus- ja energiaseadmete tootmise ja paigaldamise, erinevate protsesside automatiseerimise, metallurgiatoodete tootmise, teravilja hulgimüügi, naftasaaduste hulgimüügi, hoiustamise ja ekspedeerimise, kinnisvaraarenduse ning meelelahutusäri.

2020. aasta 31. detsembri seisuga töötas kontsernis 4698 (31. detsember 2019: 5744) inimest.

2020. ja 2019. aasta 31. detsembri seisuga koosnes ettevõtte osakapital 4 osast: 2 osa nimiväärtusega 5998 eurot, 1 osa nimiväärtusega 3298 eurot ja 1 osa nimiväärtusega 6 eurot. 2020. ja 2019. aasta 31. detsembri seisuga olid ettevõtte omanikeks 2 eraisikut ja 2 eraettevõtet, kellest igaühele kuulus 1 osa.

13. detsembril 2012 ostis ettevõtte Lag&d UAB toonastelt omanikelt 61,04% Lag&d UAB osasid ning moodustas kontserni. 17. detsembril 2012 otsustasid osanikud suurendada ettevõtte osakapitali 3000 eurolt 18 000 euronni mitterahalise sissemaksega UAB Lag&d ülejäänud osade näol. Vahe sissemakse õiglase väärtuse ja osakapitali suurenemise vahel kajastati ülekursina. Osakapitali suurenemist kajastati vaid 2013. aastal vastavalt uue põhikirja kuupäevale.

9. detsembril 2019 eraldati kontsernist loodusliku kiu töötlemisega seotud äritegevused ning moodustati iseseisev juriidiline isik.

2 Arvestuspõhimõtted

2.1. Koostamise alused

Kokkuvõtlik konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud ettevõtte juhtkonna otsusel. Kokkuvõtlik konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud auditeeritud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel ja sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2020 ning eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud koondkasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet, rahavoogude aruannet ja valitud lisasid.

2020. aasta auditeeritud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu (edaspidi: EL) poolt. 2020. aasta auditeeritud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega on võimalik tutvuda emaettevõtte kontoris aadressil Valukoja tn 8/1, Tallinn, 11415 Eesti.

Auditeeritud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud soetusmaksumuse põhimõttel (v.a maa, mida on kajastatud kontserni raamatupidamise aastaaruandes ümberhinnatud väärtuses, ning tuletisinstrumendid ja bioloogilised varad, mida on kajastatud õiglases väärtuses).

Järgnevalt on antud ülevaade peamistest arvestuspõhimõtetest, mida käesoleva kokkuvõtliku raamatupidamise aastaaruande aluseks olnud 2020. aasta auditeeritud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendati.

2.2. Raamatupidamise aastaaruande valuuta

Käesolev raamatupidamise aastaaruanne on esitatud Leedu Vabariigis kehtivas valuutas, eurodes (EUR). Kui ei ole märgitud teisiti, on kõik summad ümardatud lähima tuhandeni. Raamatupidamise aastaaruandes ja selle lisades toodud andmete ümardamise tõttu tuhandete eurodeni võib esineda arvandmetes väiksemaid mittevastavusi.

Ettevõtte ja tema Leedus tegutsevate tütarettevõtete arvestusvaluuta on euro.

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.2. Raamatupidamise aastaaruande valuuta (jätkub)

Välismaiste tütarettevõtete arvestusvaluutadeks on kohalik valuuta riigis, kus ettevõtte on registreeritud. Nende tütarettevõtete raamatupidamise aastaaruanded on esitatud kohalikus arvestusvaluutas.

Välisvaluutatehingud võetakse algselt arvele tehingu toimumise päeval kohalikus arvestusvaluutas. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustised arvestatakse ümber finantsseisundi aruande koostamise kuupäeval kehtiva vahetuskursiga.

Välismaiste tütarettevõtete varad ja kohustised arvestatakse eurodesse ümber aruandekuupäeval finantsseisundi aruannete koostamise kuupäeval kehtinud vahetuskursiga; koondkasumiaruannete ümberarvestamisel kasutatakse aasta keskmiseid valuutakursse. Ümberarvestamisel tekkivad valuutakursivahed kajastatakse otse muu koondkasumi all. Välismaise tütarettevõtte müümisel kajastatakse muu koondkasumi koosseisus kõnealuse välismaise äriüksusega seoses kajastatud valuutakursivahed kasumis (kahjumis).

Välismaistele tütarettevõtetele antud laenudega seotud ja muud pikaajalised nõuded, mille arveldamist lähitulevikus ei ole kavandatud ja tõenäoliselt ka ei toimu, loetakse osaks kontserni netoinvesteeringust välismaisesse äriüksusesse. Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes klassifitseeritakse tütarettevõtte konsolideerimata finantsaruannetes kõnealuste laekumata summade/laenudega seoses kajastatud valuutakursivahed ümber muu koondkasumi alla. Välismaise tütarettevõtte müümisel kajastatakse muu koondkasumi koosseisus kõnealuse välismaise äriüksusega seoses kajastatud viitlaekumised kasumis (kahjumis).

Välisvaluutatehingud arvestatakse eurodesse ümber vastava tehingu toimumise päeval kehtinud vahetuskursiga. Aruandekuupäeval välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustised arvestatakse ümber eurodesse finantsseisundi aruande koostamise kuupäeval kehtiva vahetuskursiga. Ümberarvestamisel tekkivad valuutakursivahed kajastatakse kasumiaruandes. Välisvaluutas fikseeritud soetusmaksumuses kajastatavad mitterahalised varad ja kohustised arvestatakse ümber eurodesse vastava tehingu toimumise päeval kehtinud vahetuskursiga. Välisvaluutas fikseeritud õiglases väärtuses kajastatavad mitterahalised varad ja kohustised arvestatakse ümber eurodesse õiglase väärtuse hindamise päeval kehtinud vahetuskursiga.

2.3. Konsolideerimise alused

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne koosneb Global Energy Consulting OÜ ning viimase tütar- ja sidusettevõtete aruannetest. Konsolideeritavate ettevõtete raamatupidamise aastaaruanded koostatakse emaettevõttega sama aruandeaasta kohta ühesuguste arvestuspõhimõtete alusel.

Tütarettevõtteid konsolideeritakse alates kontrolli tekkimise kuupäevast kuni kontrolli lõppemise kuupäevani. Kontsern kontrollib majandusüksust, kui ta on avatud või tal on õigused majandusüksuses osalemisest tulenevale muutuvale kasumile ning ta saab kasutada oma mõjuvõimu majandusüksuse üle, et mõjutada oma kasumi suurust. Et hinnata, kas kontsern kontrollib majandusüksust, võetakse arvesse ka kasutamise- või vahetuskõlblike potentsiaalsete hääleõiguste olemasolu ja mõju. Kõik kontsernisisised tehingud, saldod ning kontsernisisestest tehingutest realiseerimata kasumid ja kahjumid elimineeritakse. Vähemusosalusele kuuluv osa omakapitalist ja netotulust kajastatakse finantsseisundi aruandes ja koondkasumiaruandes eraldi.

Alates 1. jaanuarist 2010 omistatakse tütarettevõtte kahjum vähemusosalusele isegi siis, kui selle tulemusel muutub vähemusosaluse saldo bilansis negatiivseks. Enne kõnealust kuupäeva omistati kontserni kahjumeid vähemusosalusele seni, kuni saldo jõudis nulli. Edaspidised kahjumid omistati emaettevõttele, välja arvatud juhul, kui vähemusosalusel oli nende katmiseks siduv kohustus. Enne 1. jaanuari 2010 tekkinud kahjumit vähemusosanike ja emaettevõtte omanike vahel ümber ei jaotatud.

Vähemusosaluse omandamine ja müümine kajastatakse omakapitalitehinguna: omandatud/müüdud netovara bilansilise väärtuse ja ostu-/müügihinna vahe kajastatakse otse omakapitalis.

Investeeringud Energy Consulting OÜ olulise mõju alla olevatesse sidusettevõtetesse kajastatakse kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kapitaliosaluse meetodil. Sidusettevõtetesse tehtud investeeringute väärtuse langust hinnatakse, kui esineb vara väärtuse langusele viitavaid asjaolusid või eelnevatel majandusaastatel kajastatud kahjumid vara väärtuse langusest enam ei eksisteeri.

Kui kontsern kaotab kontrolli tütarettevõtte üle, kajastab ta allesjäänud investeeringu selle õiglases väärtuses. Kontrolli kaotamise hetkel tekkinud erinevus tütarettevõttesse tehtud investeeringu bilansilise väärtuse ning selle õiglase väärtuse ja investeeringu müügist saadud tasu vahel kajastatakse aruandeperioodi tulu või kuluna.

EY 24.11.2021
1K
FOR IDENTIFICATION PURPOSES ONLY

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.3. Konsolideerimise alused (jätkub)

Äriühendused

Äriühendusi kajastatakse omandamise meetodil. Soetusmaksumuseks loetakse üleantud tasu kogusummat, mida mõõdetakse omandamiskuupäeva õiglase väärtuse ja omandatud ettevõttes oleva vähemusosaluse summas. Iga äriühenduse puhul hindab omandaja vähemusosalust omandatud ettevõttes eraldi kas õiglases väärtuses või vastavalt selle proportsionaalsele osale omandatud ettevõtte eristatava netovara õiglasest väärtusest. Soetusmaksumus kantakse kuludesse ja kajastatakse halduskulude all.

Etappidena toimuva äriühenduse puhul hinnatakse omandaja varasem osalus omandatud ettevõttes ümber omandamiskuupäeva õiglasesse väärtusesse ja kajastatakse koondkasumiaruandes. Omandaja ülekantavat tingimuslikku tasu kajastatakse omandamiskuupäeva seisuga õiglases väärtuses. Kui hinnang vara või kohustisena kajastatud tingimusliku tasu õiglase väärtuse osas järgnevatel perioodidel muutub, kajastatakse muutus vastavalt standardi IFRS 9 nõuetele kas kasumiaruandes või muu koondkasumi all. Omakapitaliks klassifitseeritud tingimuslikku tasu ei hinnata ümber enne, kui selle laekumine on kajastatud omakapitalis.

Firmaväärtus võetakse algselt arvele soetusmaksumuses, milleks on see osa ülekantud tasu ja vähemusosaluse eest kajastatud kogusummast, mis ületab omandatud eristatavat netovara ja kohustisi.

Kui nimetatud kogusumma on väiksem kui soetatud tütarettevõtte netovara õiglane väärtus, kajastatakse erinevus koondkasumiaruandes.

Pärast esmast arvelevõtmist kajastatakse firmaväärtust soetusmaksumuses, millest on arvatud maha võimalikud vara väärtuse langusest tulenevad kahjumid. Vara väärtuse languse kontrollimise eesmärgil jagatakse äriühenduses omandatud firmaväärtus alates omandamise kuupäevast kõigile kontserni raha teenivatele üksustele, mis peaks ühendusest kasu saama, olenemata sellest, kas omandatava muud varad või kohustised on neile üksustele omistatud.

Kui firmaväärtus on osa raha teenivast üksusest ning osa selle üksuse tegevusest müüakse, lisatakse müüdava tegevusvaldkonnaga seotud firmaväärtus tegevusvaldkonna müügist tuleneva kasumi või kahjumi arvutamisel tegevusvaldkonna bilansilisele väärtusele. Sel viisil realiseeritavat firmaväärtust mõõdetakse müüdava tegevusvaldkonna ja alles jäänud raha teeniva üksuse osa suhtelise väärtuse alusel.

2.4. Investeeringud tütar- ja sidusettevõtetesse (ettevõtte)

Investeeringuid tütar- ja sidusettevõtetesse kajastatakse emaettevõtte konsolideerimata finantsaruannetes soetusmaksumuses, millest on arvatud maha väärtuse langus.

Avalikult kaubeldavate investeeringute õiglane väärtus (mida kasutatakse konkreetse investeeringu väärtuse languse hindamiseks) leitakse nende aruandekuupäeval kehtinud turuhinna alusel. Avalikult mittekaubeldavate tütarettevõtete väärtuse languse testimiseks hindab kontsern investeeringu kaetavat väärtust lähtuvalt investeeringu kasutusväärtusest, mis on leitud diskonteeritud rahavoogude meetodil, kasutades juhtkonna koostatud rahavoogude prognoosi. Investeeringute väärtuse langust kontrollitakse alati, kui sündmused või asjaolude muutumine viitavad sellele, et nende bilansiline väärtus ei pruugi olla kaetav. Investeeringute väärtuse langus (või selle tühistamine) kajastatakse finantseerimistegevuse all.

Tütarettevõtete kohustiste katteks algsel arvele võtmisel antud finantsgarantiid kajastatakse finantsseisundi aruandes nende hinnangulises õiglases väärtuses investeeringutena tütarettevõtetesse ja finantskohustisena. Pärast esmast arvelevõtmist hakatakse kõnealust finantskohustist amortiseerima ning kajastama tuluna vastavalt sellele, kuidas tütarettevõtte finantskohustist ise amortiseerib / pangale tasub. Kui eksisteerib teoreetiline võimalus, et tütarettevõtte ei pruugi olla suuteline oma kohustusi panga ees täitma, kajastatakse kontserni finantskohustist kas selle amortiseeritud väärtuses või standardi IAS 37 „Eraldised, tingimuslikud kohustised ja tingimuslikud varad“ kohaselt leitud väärtuses (olenevalt sellest, kumb on suurem).

2.5. Müügiks hoitavad varad ja lõpetatud tegevusvaldkonnad

Kontsern klassifitseerib põhivara ja likvideeritavad varad müügiks hoitavaks, kui nende bilansiline väärtus kaetakse peamiselt müügitehingu, mitte jätkuva kasutuse läbi. Müügiks hoitavaks klassifitseeritud põhivara ja likvideeritavaid varasid kajastatakse kas nende bilansilises väärtuses või õiglases väärtuses, millest on arvatud maha müügikulutused, olenevalt sellest, kumb on madalam. Müügikulutused on vältimatud kulutused, mis on otseselt omistatavad vara müügile, välja arvatud finantskulud ja tulumaksukulu.

EY 24.11.2021
1K
FOR IDENTIFICATION PURPOSES ONLY

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.5. Müügiks hoitavad varad ja lõpetatud tegevusvaldkonnad (jätkub)

Selleks, et müügiks hoitavaks klassifitseerimise tingimused oleksid täidetud, peab müük olema äärmiselt tõenäoline ning vara peab olema saadaval koheseks müügiks käesolevas seisukorras. Müügitehingu läbiviimiseks vajalikud toimingud peavad viitama sellele, et müügitehingu ärajäämine on ebatõenäoline. Juhtkond peab olema võtnud endale kohustuse viia müügitehing lõpule ühe aasta jooksul alates klassifitseerimise kuupäevast.

Lõpetatud tegevusvaldkond on majandusüksuse komponent, mis on kas realiseeritud või liigitatud müügiks hoitavaks, ning

- (a) esindab eraldi olulist äritegevusvaldkonda või äritegevuste geograafilist piirkonda,
- (b) on osa eraldiseisvast koordineeritud plaanist realiseerida üksik oluline äritegevusvaldkond või äritegevuste geograafiline piirkond või
- (c) on tütarettevõtte, mis on soetatud üksnes edasimüügi eesmärgil.

Lõpetatud tegevusvaldkonnad kajastatakse jätkuvatest tegevusvaldkondadest eraldi koondkasumiaruandes maksudejärgse kasumina (kahjumina) lõpetatud tegevusvaldkondadest. Kui pole märgitud teisiti, on kajastatud kõikides muudes raamatupidamise aastaaruande lisades vaid jätkuvate tegevusvaldkondade andmeid.

2.6. Immateriaalne põhivara (v.a firmaväärtus)

Eraldi omandatud immateriaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses. Äriühenduses omandatud immateriaalse põhivara soetusmaksumuseks loetakse vara õiglast väärtust omandamiskuupäeva seisuga. Immateriaalset vara kajastatakse vaid juhul, kui on tõenäoline, et varaga seotud tulevane majanduslik kasu läheb majandusüksusele ja vara maksumust saab usaldusväärselt mõõta.

Immateriaalse põhivara kasulikku eluiga hinnatakse kas piiratuks või piiramatuks.

Pärast esmast arvelevõtmist kajastatakse piiratud elueaga immateriaalset põhivara soetusmaksumuses, millest on arvatud maha akumulatsioonid kulum ja akumulatsioonid kahjum vara väärtuse langusest. Immateriaalset põhivara amortiseeritakse lineaarselt vara eeldatava kasuliku eluea jooksul:

Kliendisuhted	5–40 aastat
Muu immateriaalne põhivara	3–10 aastat

Immateriaalse põhivara (v.a firmaväärtuse) väärtuse langust kontrollitakse, kui esineb vara väärtuse langusele viitavaid asjaolusid.

Kasulikud eluead, jääkväärtused ja amortisatsioonimeetodid vaadatakse üle kord aastas, et veenduda, et immateriaalsetest varadest (v.a firmaväärtusest) oodatava majandusliku kasu ajastus poleks oluliselt muutunud.

Kontsern ei oma piiramatut kasuliku elueaga immateriaalset põhivara (v.a firmaväärtust).

2.7. Materiaalne põhivara ja kinnisvarainvesteeringud

Materiaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on arvatud maha akumulatsioonid kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad hinnangulised kahjumid.

Maad kajastatakse ümberhinnatud väärtuses, mis põhineb vara perioodilisel hindamisel, mis viiakse sõltumatu hindaja poolt läbi vähemalt kord 5 aasta jooksul, arvates sellest maha vara väärtuse languse.

Maa esmakordsel ümberhindamisel kajastatakse varade bilansilise väärtuse suurenemine omakapitali all ümberhindluse reservis. Kui mõne järgmise ümberhindamise tulemusel peaks varade bilansiline väärtus suurenema, suurendatakse bilansilise väärtuse kasvu võrra ümberhindluse reservi, välja arvatud juhul, kui see katab varasematel perioodidel sama vara väärtuse langusest kajastatud kahjumi. Kui mõne järgmise ümberhindamise tulemusel peaks varade bilansiline väärtus vähenema, vähendatakse omakapitali all ümberhindluse reservi ulatuses, mis katab sama vara väärtuse suurenemise varasematel perioodidel; ülejäänud osa vara väärtuse langusest tulenevast kahjumist kajastatakse koondkasumiaruandes. 2020. ja 2019. aasta 31. detsembri seisuga kontsernil sellist reservi ei olnud.

Materiaalse põhivara esialgne maksumus koosneb nende ostuhinnast, sh soetuselt tagastamatutest maksudest ning kulutustest, mis on otseselt seotud varaobjekti otstarbekohaseks kasutamiseks vajaliku seisukorda ja asukohta viimisega. Pärast materiaalse põhivara kasutuselevõttu tekkinud kulud, nagu remondi- ja hooldus- ja muud kulud, kajastatakse koondkasumiaruandes perioodil, mil need on tekkinud.

EY 24.11.2021
1K
FOR IDENTIFICATION PURPOSES ONLY

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.7

Kulumit arvutatakse lineaarsel meetodil vara hinnangulise kasuliku eluea jooksul järgmiselt:

Maa	Ei amortiseerita
Ehitised	8–62,5 aastat
Sõidukid	3–10 aastat
Muu põhivara	2–20 aastat
Kinnisvarainvesteeringud	20 aastat

Kasulikud eluead, jääkväärtused ja amortisatsioonimeetodid vaadatakse üle kord aastas, et veenduda, et materiaalistest varadest oodatava majandusliku kasu ajastus poleks oluliselt muutunud. Materiaalse põhivara järelejäänud kasuliku eluea hindamisel toetub juhtkond kõnealuste varade tehnilise seisukorra eest vastutavate töötajate hinnangutele. Materiaalse põhivara järelejäänud kasulikkude eluiga hinnatakse lähtuvalt vara eeldatavast kasutusest kontsernis.

Materiaalse põhivara ja kinnisvarainvesteeringute kajastamine lõpetatakse selle müügil või kui selle kasutusest või müügist ei prognoosita enam tulevast majanduslikku kasu. Vara mahakandmisest tulenevat kasumit või kahjumit (s.o erinevus müügist saadud netotulu ja vara bilansilise väärtuse vahel) kajastatakse selle aruandeaasta koondkasumiaruandes, kus vara maha kantakse.

Lõpetamata ehitisi kajastatakse nende soetusmaksumuses, mis koosneb ehituskuludest ning muudest otseselt omistatavatest kuludest. Lõpetamata ehitistelt ei arvestata kulumit enne, kui vara on valmis ja kasutusse võetud.

Kinnisvaraobjektide arendamise ja korterite ehitamisega seotud kulutusi kajastatakse varude all.

Kinnisvarainvesteering võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ka tehingukulutusi. Pärast esmast arvelevõttu kajastatakse kinnisvarainvesteeringuid soetusmaksumuses, millest on arvatud maha akumuliseeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad kahjumid.

Kinnisvarainvesteeringute hoolduskulud kajastatakse koondkasumiaruandes perioodil, mil need on tekkinud.

Kinnisvarainvesteering klassifitseeritakse ümber (või vara klassifitseeritakse kinnisvarainvesteeringuks) vaid juhul, kui toimub selge muutus tema kasutamise eesmärgis.

Kontsern hindab vara kaetavat väärtust, kui esineb vara väärtuse langusele viitavaid asjaolusid. Kahjum vara väärtuse langusest kajastatakse koondkasumiaruandes.

2.8. Finantsinstrumendid

Finantsinstrument on igasugune leping, millega tekib ühele majandusüksusele finantsvara ja teisele majandusüksusele finantskohustus või omakapitaliinstrument.

Esmase kajastamine ja mõõtmine

Finantsvarad klassifitseeritakse esmasel arvele võtmisel kas edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavateks finantsvaradeks, õiglasel väärtuses muutusega läbi muu koondkasumi kajastatavateks finantsvaradeks või õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavateks finantsvaradeks.

Finantsvarade liigitamine nende esmasel kajastamisel sõltub nende lepingupõhiste rahavoogudega seotud tunnustest ning ärimudelitest, mida kontsern nende juhtimisel rakendab. Kui arvata välja nõuded ostjate vastu, millel puudub oluline rahastamiskomponent või mille puhul on kontsern rakendanud praktilisi abinõusid, võtab kontsern kõik finantsvarad algselt arvele nende õiglasel väärtuses, millele lisatakse finantsvarade puhul, mida ei kajastata õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande, ka tehingukulutused. Nõudeid ostjate vastu ja lepinguvara, millel puudub oluline rahastamiskomponent, kajastatakse tehinguhinnas, mis leitakse vastavalt standardile IFRS 15.

Selleks, et finantsvara oleks võimalik klassifitseerida kas korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglasel väärtuses läbi muu koondkasumi kajastatavaks, peab see tekitama rahavooge, mis on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksed (APIM). Seda hinnatakse nn APIM-testi käigus, mis viiakse läbi eraldi iga finantsinstrumendi kohta.

Kontserni poolt finantsvarade juhtimiseks rakendatav ärimudel näitab, kuidas kontsern oma finantsvara valitseb, et tekitada rahavooge. See tähendab, et ärimudel määrab, kas rahavood tulenevad lepingupõhiste rahavoogude kogumisest, finantsvara müümisest või mõlemast.

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.8

Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval ehk kuupäeval, millal kontsern võtab endale vara ostmise või müümise kohustuse.

Edasine kajastamine

Pärast algset arvelevõtmist mõõdab kontsern finantsvara järgmiselt:

- (a) Korrigeeritud soetusmaksumuses (võlainstrumendid)
- (b) Õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi, kumulatiivse kasumi või kahjumi ümberklassifitseerimisega nende kajastamise lõpetamisel (võlainstrumendid). 2020. ja 2019. aasta 31. detsembri seisuga kontsernil selliseid finantsvarasid ei olnud
- (c) Õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi, kumulatiivse kasumi või kahjumi ümberklassifitseerimisega kasumiaruandes nende kajastamise lõpetamisel (omakapitalinstrumendid). 2020. ja 2019. aasta 31. detsembri seisuga kontsernil selliseid finantsvarasid ei olnud
- (d) Õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad (võlainstrumendid)

Kontsern kajastab finantsvara korrigeeritud soetusmaksumuses, kui mõlemad järgmised tingimused on täidetud:

- (i) Finantsvara hoitakse ärimudeli raames, mille eesmärk on hoida finantsvara lepingupõhiste rahavoogude kogumiseks.
- (ii) Finantsvara lepingutingimustest tulenevad kindlaksmääratud kuupäevadel rahavood, mis on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksed.

Edaspidi kasutatakse korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade mõõtmiseks sisemise intressimäära meetodit ning neid amortiseeritakse. Kasumid ja kahjumid kajastatakse koondkasumiaruandes vara kajastamise lõpetamisel, selle muutmisel või väärtuse vähenemisel.

Kontserni korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad koosnevad nõuetest ostjate vastu, muudest lühi- ja pikaajalistest nõuetest ning antud laenudest.

Õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad

Õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad koosnevad kauplemiseesmärgil hoitavatest finantsvaradest, esmasel kajastamisel õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavateks klassifitseeritud finantsvaradest ning kohustuslikus korras õiglasest väärtuses kajastatavatest finantsvaradest. Finantsvara klassifitseeritakse kauplemiseesmärgil hoitavaks, kui see soetatakse eesmärgiga see lähitulevikus edasi müüa või tagasi osta. Kauplemiseesmärgil hoitavaks klassifitseeritakse ka kõik tuletisinstrumendid (sh eraldatud varjatud tuletisinstrumendid), mis pole määratud efektiivseteks riskimaandamisinstrumentideks (IFRS 9, lisa 2.22). Finantsvarad, mille rahavood ei ole ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksed, klassifitseeritakse õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavateks sõltumata nende ärimudelitest ning kajastatakse vastavalt. Hoolumata eeltoodud tingimustest, mis peavad olema täidetud selleks, et klassifitseerida võlainstrumente korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi kajastatavateks, võib klassifitseerida võlainstrumendid algsel arvelevõtmisel ka õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavateks, kui see kas kõrvaldab arvestuse mittevastavuse või vähendab seda oluliselt. Õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavaid finantsvarasid kajastatakse finantsseisundi aruandes nende õiglasest väärtuses, õiglase väärtuse muutused aga koondkasumiaruandes. 2019. aasta 31. detsembri seisuga olid sellisteks finantsvaradeks näiteks võlakirjad, mille kontserni tütarettevõtte teiselt kontserni tütarettevõttelt ostis ning mida oli võimalik vahetada aktsiate/osade vastu. Kõnealuste võlakirjade õiglase väärtus leitakse võrreldes omandatud võlakirjade õiglast väärtust nende tütarettevõtete aktsiate/osade õiglase väärtusega, mille vastu on võimalik võlakirju vahetada (õiglase väärtuse hierarhia 3. tase). Kõnealuste võlakirjade õiglase väärtus leitakse (turuintressimääraga) diskonteeritud tulevaste rahavoogude hinnangulise nüüdisväärtuse alusel ning aktsiate/osade õiglase väärtus hinna alusel, millega oleks võimalik vara valitud turul mõõtmiskuupäeval turutingimustel toimuvast tehingust müüa. Vahetusvõlakirjade õiglase väärtus ei erine oluliselt nende bilansilisest väärtusest ning seega kasumiaruandes õiglase väärtuse muutust ei kajastata. 2020. aasta 31. detsembri seisuga kontsernil selliseid võlakirju ei olnud.

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.8

Finantsvara väärtuse langus

Rakendades standardit IFRS 9, kajastab kontsern eeldatava krediidikahju ulatuses allahindluse üldjuhul kõigi võlainstrumentide puhul, mida ei kajastata õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande. Eeldatava krediidikahju leidmise aluseks on vahe lepingu alusel kontsernile tasumisele kuuluvate rahavoogude ja kontserni poolt eeldatavalt kättesaadavate rahavoogude vahel, mida on diskonteeritud esmasel kajastamisel fikseeritud sisemisele intressimäärale ligilähedase määraga. Eeldatava krediidikahju kajastamiseks jagatakse finantsvarad kahte gruppi. Kui krediidirisk pole pärast esmast kajastamist oluliselt suurenenud, kajastatakse eeldatav krediidikahju ulatuses, mis vastab kohustuste täitmata jätmise tagajärjel järgmise 12 kuu jooksul tekkida võivale eeldatavale krediidikahjule. Kui krediidirisk on pärast esmast kajastamist oluliselt suurenenud, kajastatakse eeldatav krediidikahju ulatuses, mis vastab järelejäänud eluea jooksul eeldatavale krediidikahjule, sõltumata kohustuste täitmata jätmise riski realiseerumise tõenäolisest ajastusest.

Ostjate vastu suunatud nõuete ja lepinguvara puhul kasutab kontsern eeldatava krediidikahju leidmiseks lihtsustatud meetodit, mille kohaselt ei jälgi kontsern muutusi krediidiriskis, vaid kajastab igal aruandekuupäeval allahindluse nende eluea jooksul eeldatava krediidikahju põhjal.

(a) Ostjate vastu suunatud nõuete väärtuse languse hindamine

Juhtkonna hinnangul puudub ostjate vastu suunatud nõuete ja lepinguvara puhul oluline rahastamiskomponent ning seega kasutatakse nende väärtuse languse hindamiseks lihtsustatud meetodit, mille kohaselt hindab juhtkond individuaalselt oluliste klientide puhul eeldatavat krediidikahju individuaalselt, võttes arvesse nii konkreetse kliendi varasemat maksekäitumist, tulevikku vaatavaid tegureid kui ka võlgnikule iseloomulikke subjektiivseid riskifaktoreid. Kõigi muude nõuete väärtuse languse hindamiseks on kontsern loonud eeldatavate kahjumäärade maatriksi, mis põhineb varasemate krediidikahjude analüüsil, mida on korrigeeritud võlgnikele ja majanduskeskkonnale iseloomulike tulevikku vaatavate teguritega.

Eeldatavate krediidikahjude maatriksit kasutatakse ka tavaliselt perioodiliselt arveldatavate nõuete puhul teiste kontserni kuuluvate ettevõtete vastu.

(b) Antud laenude väärtuse languse hindamine

Kontsern annab seotud osapooltele auditeeritud raamatupidamise aastaaruandes kirjeldatud tagasimaksetingimustega laene. Üldjuhul kajastatakse laenu väljaandmisel allahindlus 12 kuu jooksul tekkida võiva eeldatava krediidikahju ulatuses. Kui laenusaaajaga seotud krediidirisk oluliselt ei suurene, korrigeerib kontsern järgnevatel aruandeperioodidel 12 kuu jooksul tekkida võiva eeldatava krediidikahju mõõtmiskuupäeva seisuga eksisteeriva laenujäägi alusel ümber. Kui laenusaaaja finantsseisund on laenu väljastamise hetkega võrreldes oluliselt halvenenud, kajastab kontsern kogu laenuperioodi jooksul tekkida võiva eeldatava krediidikahju. Laene, mille puhul kajastatakse krediidikahju ulatuses, mis vastab laenu järelejäänud eluea jooksul eeldatavale krediidikahjule, loetakse finantsvaraks, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud.

Kontsern loeb finantsvara tähtaja ületanuks, kui selle lepinguliste maksetega ollakse üle 90 päeva üle tähtaja või esineb viiteid sellele, et võlgnikel või nende rühmal on märkimisväärsed finantsraskusi või et võlgnikud ei ole maksetähtpäevaks tasunud intressi- või põhiosamakseid või on korduvalt maksetähtpäeva ületanud, võlgnike pankrotistumine või saneerimine on tõenäoline või olemasolevad andmed kinnitavad, et hinnangulised tulevased rahavood on mõõdetavalt vähenenud näiteks makseviivitustega korreleeruvate muutuste tõttu võlgnevustes või majandustingimustes.

Kahjum antud laenude ja ostjate vastu suunatud nõuete väärtuse langusest kajastatakse kasumiaruandes ebatõenäoliselt laekuvate nõuete vastaskontol. Finantsvara kantakse maha, kui lepingupõhiste rahavoogude laekumine on vähetõenäoline. Kontserni juhtkond käsitleb seotud osapooltele antud laene käibekapitalina.

Finantskohustised

Esmase kajastamine ja mõõtmine

Finantskohustised klassifitseeritakse esmasel kajastamisel kas õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavateks finantskohustisteks, saadud laenudeks või võlgadeks. Kõik finantskohustised võetakse esmalt arvele nende õiglasel väärtuses, millest arvatakse saadud laenude ja võlgade puhul maha nendega otseselt seotud tehingukulutused. Kontserni finantskohustised koosnevad võlgadest tarnijatele ja muudest võlgadest ning laenukohustistest, sh arvelduslaen, rendikohustised ja tuletisinstrumendid.

EY 24.11.2021
FOR IDENTIFICATION PURPOSES ONLY
IK

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.8

Finantskohustiste (v.a laenukohustised) tingimused on järgmised:

- Võlad tarnijatele ei kanna intressi ja kuuluvad üldjuhul tasumisele 60 päeva jooksul.
- Muud võlad ei kanna intressi ja kuuluvad tasumisele keskmiselt 6 kuu jooksul.
- Intressivõlgu tasutakse üldjuhul kord kuus.
- Seotud osapoolte vastu olevate kohustiste tingimused on toodud auditeeritud raamatupidamise aastaaruandes.

Edasine kajastamine

Finantskohustiste edasine kajastamine sõltub nende klassifikatsioonist.

Saadud laenud ja muud võlad

Pärast algset arvelevõtmist kajastatakse saadud laene ja muid võlgu korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Kohustiste kajastamise lõpetamisel kajastatakse nendega seotud kasumid ja kahjumid nii kasumiaruandes kui ka amortiseerimise kaudu. Korrigeeritud soetusmaksumuse arvutamisel võetakse arvesse kõik soetamisega seotud alla- või juurdehindlused ning tasud või kulud, mis on sisemise intressimääraga otseselt seotud. Sisemise intressimäära amortisatsioon kajastatakse koondkasumiaruandes finantskulude all. Seotud osapooltelt saadud laene käsitleb kontserni juhtkond käibekapitalina.

Õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantskohustised

Õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantskohustised koosnevad kauplemiseesmärgil hoitavatest finantskohustistest ning esmasel kajastamisel õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavateks klassifitseeritud finantskohustistest. Finantskohustis klassifitseeritakse kauplemiseesmärgil hoitavaks, kui see võetakse peamiselt eesmärgiga see lähitulevikus tagasi osta. Kõnealusesse kategooriasse kuuluvad ka kontserni tuletisinstrumentid, mis ei ole määratletud standardi IFRS 9 mõistes efektiivsete riskimaandamisinstrumentidena. Kauplemiseesmärgil hoitavaks klassifitseeritakse ka kõik eraldatud varjatud tuletisinstrumentid, mis pole määratud efektiivseteks riskimaandamisinstrumentideks. Kauplemiseesmärgil hoitavatest finantskohustistest tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse koondkasumiaruandes. Kontsernis koosnevad sellised kohustised tuletisinstrumentidega seotud kohustistest.

Finantsinstrumentide tasaarveldamine

Finantsvarad ja -kohustised tasaarveldatakse ning netosumma kajastatakse finantsseisundi aruandes, kui kajastatud summade tasaarveldamiseks on õigus ning on olemas soov tasaarveldada netosummana ehk realiseerida varad ja täita kohustused samaaegselt.

2.9. Finantsvarade ja -kohustiste kajastamise lõpetamine

Finantsvarad

Finantsvara (või selle osa või sarnaste finantsvarade rühma osa) kajastamine lõpetatakse, kui:

- kaotatakse õigus antud varast tulenevatele rahavoogudele;
- kontsernil säilivad õigused varast tulenevatele rahavoogudele, kuid ta on võtnud läbi tagatisega kokkuleppe kohustuse tasuda saadud rahavood täies mahus olulise viivitusega kolmandale osapooltele; või
- kontsern on võõrandanud oma õigused varast tulenevatele rahavoogudele ning on kas (a) võõrandanud kõik omandiõigusega kaasnevad riskid ja hüved või (b) ei ole kõiki riske ja hüvesid võõrandanud, kuid ei ole neid ka säilitanud, vaid on võõrandanud kontrolli vara üle.

Kui kontsern on võõrandanud oma õigused varast tulenevatele rahavoogudele, kuid ei ole kõiki omandiõigusega kaasnevaid riske ja hüvesid ei võõrandanud ega ka säilitanud ega võõrandanud ka kontrolli vara üle, kajastatakse vara ulatuses, milles kontsern jätkuvalt varas osaleb. Jätkuvat osalust, mille sisuks on võõrandatud varale antud garantii, mõõdetakse kas vara algses bilansilises väärtuses või maksimumsummas, mida kontsern võib olla kohustatud tagasi maksma (olenevalt sellest, kumb on madalam).

Finantskohustised

Finantskohustise kajastamine lõpetatakse selle täitmisel, tühistamisel või aegumisel.

EY 24.11.2021
FOR IDENTIFICATION PURPOSES ONLY
IK

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.9. Finantsvarade ja -kohustiste kajastamise lõpetamine (jätkub)

Kui olemasolev finantskohustus asendatakse sama laenuandja teise kohustisega, millel on märkimisväärselt erinevad tingimused, või kui olemasoleva kohustise tingimusi oluliselt muudetakse, loetakse sellist asendamist või muutmist esialgse kohustise kajastamise lõpetamiseks ja uue kohustise arvelevõtmiseks. Vastavate bilansiliste väärtuste vaheline erinevus kajastatakse kasumiaruandes.

2.10. Varud ja bioloogilised varad

Varusid kajastatakse kas soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses (olenevalt sellest, kumb on madalam), olles enne hinnatud kasutuskõlbmatute ja aeglaselt liikuvate varude väärtuse võimalikku langust.

Neto realiseerimisväärtus on tavapärase äritegevuse käigus kasutatav müügihind, millest on arvatud maha hinnangulised valmistus- ja müügikulud. Soetusmaksumuse leidmiseks kasutatakse FIFO meetodit. Valmis- ja lõpetamata toodangu maksumus sisaldab proportsionaalset osa tootmise püsivatest ja muutuvatest üldkuludest normaalse tootmismahu korral. Mitterealiseeritavad varud kantakse täies ulatuses maha.

Kinnisvaraobjektide arendamise ja korterite ehitamisega seotud kulutusi kajastatakse varude all.

Müüdud korteriga seotud kulud kantakse maha proportsionaalselt korteri ruutmeetrite arvuga.

Bioloogilised varad

Kontserni bioloogilised varad koosnevad metsast.

Metsi kajastatakse nende õiglasest väärtuses, millest on maha arvatud müügikulutused. Metsade õiglane väärtus leitakse diskonteeritud rahavoogude meetodil. Õiglase väärtuse arvutamisel võetakse aluseks puidu turuhinnad ning eeldatav toodang ühe hektari metsamaa kohta (tase 3).

Metsamaterjal võetakse arvele selle õiglasest väärtuses, millest on arvatud maha müügikulutused. Hiljem kajastatakse seda osana varude maksumusest.

2019. aasta 31. detsembri seisuga kajastas kontserni juhtkond metsa põhivarana, kuna neil ei olnud plaanis seda lähema aasta jooksul maha võtta ega müüa. 2020. aasta 31. detsembri seisuga kontsernil bioloogilisi varasid ei olnud.

Muutused bioloogiliste varade õiglasest väärtuses kajastatakse koondkasumiaruandes müüdud toodangu kulu all.

Kontserni juhtkond hindab regulaarselt bioloogiliste varade õiglast väärtust. Peamiste eelduste püstitamisel toetub kontsern eelmiste perioodide andmetele ning raamatupidamise aastaaruande koostamise kuupäeva seisuga tehtud viimastele prognoosidele. Turul kasutatavad prognoosimatud eeldused vaadatakse regulaarselt üle ja uuendatakse, hinnates enne põhjalikult varasemate eelduste paikapidavust. Ülejäänud turunäitajate jälgimisel toetutakse avalikult kättesaadavatele andmetele (turuhindadele). Kontserni juhtkond analüüsib pidevalt õiglase väärtuse muutusi ning neid põhjustavaid tegureid (st toodangut hektari kohta, müügihinda jne).

2.11. Raha ja rahalähendid

Rahaks loetakse sularaha ja pangahoiuseid. Rahalähendid on lühiajalised kõrge likviidsusega investeeringud, mida on võimalik konverteerida kerge vaevaga teadaoleva suurusega rahasummadeks. Selliste investeeringute tähtaeg ei ületa 3 kuud ning nende väärtuse muutumise risk on väike.

Raha ja rahalähenditena kajastatakse rahavoogude aruandes sularaha, panga arvelduskontodel olevaid vahendeid ning muid lühiajalisi kõrge likviidsusega investeeringuid, mille esialgne tähtaeg on kuni 3 kuud.

Piiratud kasutusega sularaha saldo koosneb rahast ja rahalähenditest, mille kasutamine on teatud laenukohustiste, pikaajaliste lepingute, kohtu korralduste või muude sarnaste tingimuste tõttu piiratud. Sularahaarveldusi konsolideeritud rahavoogude aruandes rahalähendite all ei kajastata.

2020. ja 2019. aasta 31. detsembri seisuga on kajastatud raamatupidamise aastaaruandes piiratud kasutusega sularaha lühi- ja pikaajaliste nõuetena. Piiratud kasutusega sularaha kohta saab lugeda täpsemalt auditeeritud raamatupidamise aastaaruandest.

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.12. Laenukasutuse kulutused

Laenukasutuse kulutused, mis on otseselt seotud sellise varaobjekti soetamise, ehitamise või tootmisega, mille otstarbekohasesse kasutus- või müügivalmidusse viimine võtab olulisel määral aega, kapitaliseeritakse vastava vara maksumuse osana. Kõik muud laenukasutuse kulutused kajastatakse kuludena perioodil, mil vastavad kulutused tehakse. Laenukasutuse kulutused koosnevad intressist ja muudest kuludest, mis majandusüksusel seoses rahaliste vahendite laenamisega tekivad.

Kontsern kapitaliseerib laenukasutuse kulutusi kõigi tingimustele vastavate varade puhul, mille soetamise, ehitamise või tootmisega tehti algust 1. jaanuaril 2009 või hiljem. 2020. ja 2019. aastal kapitaliseerimiskriteeriumitele vastavaid laenukasutuse kulutusi ei olnud.

2.13. Vara kasutusõigus ja rendikohustised

Kontsern otsustab, kas kokkuleppe puhul on tegu rendilepinguga või kas see hõlmab rendilepingut, tuginedes kokkuleppe sisule selle sõlmimise kuupäeva seisuga ja sellele, kas kokkuleppe täitmine sõltub konkreetse vara või varade kasutamisest või annab selleks õiguse.

Vara kasutusõigus

Vara kasutusõiguse esmane kajastamine

Rendiperioodi alguses kajastab kontsern vara kasutusõiguse selle soetusmaksumuses. Vara kasutusõiguse soetusmaksumus koosneb järgmisest: rendikohustise summa selle esmasel kajastamisel, rendiperioodi alguses ja enne seda tehtud rendimaksed (millest on lahutatud saadud rendistiimulid), kõik kontserni esmased otsekulutused ning kontserni hinnangulised kulutused, mis tekivad seoses alusvara lammutamise ja teisaldamisega, selle asukoha taastamisega või alusvara seisundi taastamisega vastavalt rendi tingimustele, välja arvatud juhul, kui nimetatud kulutusi tehakse varude valmistamiseks. Kontserni kohustus kõnealuste kulutuste katmiseks tekib kas rendi jõustumise päeval või seetõttu, et ta on alusvara kindla perioodi vältel kasutanud. Kontsern kajastab neid kulutusi vara kasutusõiguse maksumuse osana siis, kui tal tekib seoses nende kulutustega kohustus.

Vara kasutusõiguse edasine kajastamine

Pärast esmast arvelevõtmist kajastab kontsern vara kasutusõigust selle soetusmaksumuses. Soetusmaksumuse mudeli kohaselt kajastab kontsern vara kasutusõigust selle soetusmaksumuses, millest on arvatud maha kulum ja väärtuse langusest tulenevad kahjumid ning mida on korrigeeritud vastavalt rendikohustise ümberhindamisele. Vara kasutusõigust amortiseeritakse vastavalt IAS 16 „Materiaalsed põhivarad“ nõuetele. Kui rendilepingu kohaselt läheb renditava vara omandiõigus rendiperioodi lõpus üle kontsernile või maksumuse kindlaksmääramisel on arvestatud ostuõiguse realiseerimisega, arvestab kontsern vara kasutusõiguselt kulumit alates rendiperioodi algusest kuni selle kasuliku eluea lõpuni. Muudel juhtudel arvestab rentnik vara kasutusõiguselt kulumit alates rendiperioodi algusest kuni vara kasutusõiguse kasuliku eluea lõpuni või rendiperioodi lõpuni olenevalt sellest, kumb saabub varem. Finantsseisundi aruandes kajastab kontsern vara kasutusõigust eraldi materiaalsest ja immateriaalsest põhivarast.

Vara kasutusõigust amortiseeritakse lineaarselt kas rendiperioodi või vara hinnangulise kasuliku eluea jooksul (sõltuvalt sellest, kumb on lühem).

- Maa: 2–99 aastat
- Ruumid: 1–10 aastat
- Sõidukid: 4–10 aastat
- Muu vara: 1–5 aastat

Kui rendiperioodi lõpus läheb renditava vara omandiõigus üle kontsernile või vara maksumus peegeldab ostuõiguse realiseerimise hinda, kasutatakse amortisatsiooni arvestamisel vara hinnangulist kasulikkust eluiga. Muudel juhtudel arvestab kontsern vara kasutusõiguselt kulumit alates rendiperioodi algusest kuni vara kasutusõiguse kasuliku eluea lõpuni või rendiperioodi lõpuni olenevalt sellest, kumb saabub varem.

Ka vara kasutusõiguse väärtus võib langeda.

Finantsseisundi aruandes kajastatakse vara kasutusõigust eraldi materiaalsest ja immateriaalsest põhivarast.

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.13. Vara kasutusõigus ja rendikohustised (jätkub)

Rendikohustised

Rendikohustiste esmane kajastamine

Rendiperioodi alguses kajastab kontsern rendikohustise selleks kuupäevaks tasumata rendimaksete nüüdisväärtuses. Rendimaksed diskonteeritakse rendi sisemise intressimääraga, kui seda on võimalik hõlpsasti kindlaks teha. Kui seda määra ei ole võimalik hõlpsasti kindlaks teha, kasutab kontsern enda alternatiivset laenuintressimäära. Rendiperioodi alguse seisuga sisaldavad rendikohustise mõõtmisel arvesse võetavad rendimaksed järgmisi alusvara rendiperioodil kasutamise õiguse eest tehtavaid maksleid, mida ei ole rendiperioodi alguseks tasutud: fikseeritud maksed, millest on lahutatud saadaolevad rendistiimulid; muutuvad rendimaksed, mis sõltuvad indeksist või määra ja mille esmaseks mõõtmiseks kasutatakse rendiperioodi alguses kehtivat indeksit või määra; summad, mida rentnik peab eeldatavasti jääkväärtuse garantiide alusel tasuma; ostuõiguse realiseerimise hind juhul, kui on piisavalt kindel, et kontsern õiguse realiseerib; rendilepingu lõpetamisel tasumisele kuuluvad trahvid juhul, kui rendiperioodi kindlaksmääramisel eeldatakse, et kontsern kasutab rendilepingu lõpetamise õigust. Muutuvad rendimaksed, mis sõltuvad indeksist või määra, võivad olla näiteks tarbijahinna indeksiga seotud maksed, intressi viitemääraga (nt LIBOR) seotud maksed või turu rendimäärade järgi muutuvad maksed.

Rendikohustiste edasine kajastamine

Pärast rendiperioodi algust mõõdab rentnik rendikohustist järgmiselt: suurendab selle bilansilist väärtust vastavalt rendikohustise intressile, vähendab selle bilansilist väärtust vastavalt tehtud rendimaksetele ning hindab bilansilise väärtuse ümber vastavalt ümberhindlustele, rendilepingu muudatustele või muudetud sisuliselt fikseeritud rendimaksetele.

Rendiperioodi igal ajavahemikul on rendikohustise intress summa, mille tulemusena on intressimäär igal osaperioodil kohustise lõppväärtuse suhtes sama. Osaperioodi intressimäär on kas diskontomäär või muudetud diskontomäär, kui see on kohaldatav.

Pärast rendiperioodi algust kajastab kontsern kasumiaruandes järgmisi näitajaid, välja arvatud juhul, kui kulutused sisalduvad mõne teise standardi kohaldamisalasasse kuuluva muu vara bilansilises väärtuses: rendikohustise intress ning muutuvad rendimaksed, mis ei sisaldu rendikohustise hinnangus selle perioodi kohta, mil nimetatud maksleid tingiv sündmus või tingimus aset leiab.

Rendikohustiste ümberhindamine

Pärast rendiperioodi algust hinnatakse rendikohustis ümber, et kajastada rendimaksete muutusi. Kontsern kajastab rendikohustise ümberhindluse summat vara kasutusõiguse korrigeerimisena. Kui vara kasutusõiguse jääkväärtus väheneb aga nullini ja rendikohustise mõõtmisel ilmneb täiendav vähenemine, kajastab rentnik ümberhindluse järelejääva summa kasumiaruandes.

Muudetud diskontomäär

Rendiperioodi muutmisel hindab kontsern rendikohustise ümber, diskonteerides muudetud rendimakseid muudetud diskontomääraga. Muudetud rendimaksed teeb kontsern kindlaks muudetud rendiperioodi põhjal või kui muutub alusvara ostuõiguse hinnang, mille hindamiseks on võetud arvesse asjakohaseid sündmusi ja asjaolusid. Kontsern teeb muudetud rendimaksed kindlaks, et need vastaksid ostuõiguse alusel tasumisele kuuluvate summade muutusele.

Rendiperioodi või alusvara ostuõiguse hinnangu muutmisel kasutab kontsern muudetud diskontomäärana kas järelejäänud rendiperioodi jooksul kehtivat rendi sisemist intressimäära, kui seda on võimalik hõlpsasti kindlaks teha, või rentniku alternatiivset laenuintressimäära ümberhindamise kuupäeva seisuga juhul, kui rendi sisemist intressimäära ei ole võimalik hõlpsasti kindlaks teha.

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.13. Vara kasutusõigus ja rendikohustised (jätkub)

Muutmata diskontomäär

Rendikohustise ümberhindamiseks diskonteerib kontsern muudetud rendimaksed juhul, kui esineb üks järgmistest olukordadest.

- Muutuvad jääkväärtuse garantii alusel eeldatavasti tasutavad summad. Kontsern teeb kindlaks muudetud rendimaksed, et need vastaksid jääkväärtuse garantii alusel tasumisele kuuluvate summade muutusele.
- Tulevased rendimaksed muutuvad seoses nende kindlaksmääramiseks kasutatava indeksi või määra muutumisega (sh näiteks turu rendimäärade muutumisele vastav muutus pärast turu rendihindade analüüsi). Kontsern hindab rendikohustise ümber vastavalt kõnealustele muudetud rendimaksetele üksnes juhul, kui toimub muutus rahavoogudes (st jõustub rendimaksete korrigeerimine). Järelejäänud rendiperioodi muudetud rendimaksed teeb kontsern kindlaks muudetud lepinguliste maksete põhjal.

Kontsern kasutab muutmata diskontomäära, välja arvatud juhul, kui rendimaksete muutus on tingitud ujuvate intressimäärade muutusest. Sel juhul kasutab rentnik muudetud diskontomäära, mis vastab intressimäärade muutustele.

Rendilepingu muutmine

Rentnik kajastab rendilepingu muudatust eraldi rendina juhul, kui

- muudatusega suurendatakse rendi ulatust, lisades sellele ühe või enama alusvara kasutamise õiguse, ning
- rendi hind suureneb tasu võrra, mis vastab ulatuse suurenemise eraldiseisvale hinnale, mida on korrigeeritud vastavalt konkreetse lepingu asjaoludele.

Kui rendilepingu muudatust ei arvestata eraldi rendina, teeb kontsern rendilepingu muudatuse jõustumise kuupäeval järgmist:

- jaotab muudetud lepingu kohase tasu,
- teeb kindlaks muudetud rendiperioodi ning
- hindab rendikohustise ümber, diskonteerides muudetud rendimakseid muudetud diskontomääraga.

Kui rendilepingu muudatust ei arvestata eraldi rendina, arvestab kontsern rendikohustise ümberhindlust järgmiselt:

- rendi ulatust vähendava rendilepingu muudatuse korral vähendab vara kasutusõiguse bilansilist väärtust vastavalt rendi osalisele või täielikule lõppemisele. Kontsern kajastab rendi osalisest või täielikust lõpetamisest tuleneva kasumi või kahjumi kasumiaruandes;
- kõigi muude rendilepingu muudatuste korral korrigeerib vastavalt vara kasutusõigust.

Finantsseisundi aruandes kajastab kontsern rendikohustisi teistest kohustistest eraldi. Rendikohustiste intressikulu kajastatakse eraldi vara kasutusõiguse kulumist. Rendikohustise intressikulu kuulub finantskulude hulka, mis kajastatakse koondkasumiaruandes.

Lühiajalised ja madala väärtusega rendilepingud

Oma lühiajaliste masinate ja seadmete rendi lepingute (st rendilepingud, mille perioodi kestus selle algusest arvestades ei ületa 12 kuud ning mis ei sisalda ostuõigust) kajastamisel rakendab kontsern lühiajaliste rendilepingute puhul lubatud erandit. Madala väärtusega kontoritehnika rendi lepingute kajastamisel kasutab kontsern madala väärtusega rendilepingute puhul lubatud erandit. Lühiajalistest ja madala väärtusega varaga setud rendilepingutest tulenevad rendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna kasumiaruandes.

2.14. Sihtfinantseerimine

Põhivara vormis saadud või põhivara ostmiseks, ehitamiseks või muul viisil omandamiseks määratud sihtfinantseerimine kajastatakse varade sihtfinantseerimisena. Varade sihtfinantseerimisena kajastatakse ka tasuta saadud varaobjektid. Varade sihtfinantseerimist kajastatakse raamatupidamise aastaaruandes jooksvalt proportsionaalselt sihtfinantseeringuga seotud varade amortisatsiooniga ning koondkasumiaruandes vähendatakse vastavat kulukontot sihtfinantseeringu amortisatsiooni võrra.

Käesoleva või eelneva aruandeperioodi kulude kompenseerimiseks saadud sihtfinantseeringuid ning kõiki teisi sihtfinantseeringuid, mis ei klassifitseeru varade sihtfinantseerimise alla, kajastatakse kulude sihtfinantseerimisena. Kulude sihtfinantseerimist kajastatakse jooksvalt osade kaupa vastavalt aruandeperioodil tekkinud kuludele, mille kompenseerimiseks sihtfinantseering ette on nähtud. Kasutamata sihtfinantseeringute saldo kajastatakse finantsseisundi aruandes real „Sihtfinantseerimine“.

Kompenseerimisele kuuluvad, kuid seni veel kompenseerimata kulud kajastatakse saadaoleva sihtfinantseeringuna finantsseisundi aruandes muude nõuete all.

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.15. Faktooring

Faktooringu näol on tegemist rahastamistehinguga, mille käigus annab ettevõtte kindlaksmääratud tasu eest nõuetega seotud nõudeõigused ostjale üle. Ettevõtte võõrandab tulevikus saadaolevate nõuetega seotud õigusi vastavalt arvetele. Kontsernil on nii regressiõigusega (ostjal on õigus tähtaja ületanud nõue ettevõttele tagastada) kui ka regressiõiguseta faktooringulepinguid. Faktooringuga seoses kajastatav kogukulu koosneb lepingu sõlmisel makstavast ühekordsest lepingutasust, arvete menetlemise eest küsitavast teenustasust ning intressitulust, mis sõltub võlgniku sätestatavast maksetähtajast. Regressiõigusega faktooringulepingutega kaetud nõuded kajastatakse raamatupidamise aastaaruandes kohustistena krediidiasutuste vastu ning nõuetena ostjate vastu.

2.16. Eraldised

Eraldis kajastatakse juhul, kui kontsernil on möödunud sündmusest tulenev juriidiline või tühistamatu kohustus, on tõenäoline, et selle kohustuse täitmise tulemusena majanduslikku kasu sisaldavad ressursid vähenevad, ning kohustuse summat on võimalik usaldusväärselt hinnata. Kontsern vaatab eraldised üle igal finantsseisundi aruande koostamise kuupäeval ning korrigeerib neid vastavalt jooksvatele hinnangutele. Kui raha ajaväärtuse mõju on oluline, diskonteeritakse eraldisi maksueelse intressimääraga, võttes arvesse konkreetsele kohustisele iseloomulikke riske. Diskonteerimise kasutamisel kajastatakse eraldise suurenemine aja möödumise tõttu finantskuluna.

2.17. Pikaajalised hüvitised töötajatele

Leedu töölepinguseaduse kohaselt on kõigil pensioniikka jõudnud töötajatel töölt lahkumisel õigus 2 kuu palga suurusele ühekordsele hüvitisele. Poola seaduste kohaselt on kõigil pensioniikka jõudnud töötajatel töölt lahkumisel õigus 1 kuu palga suurusele ühekordsele hüvitisele.

Möödunud tööalase teenistuse kulutused kajastatakse koondkasumiaruandes nende tekkimisel. Möödunud tööalase teenistuse kulutused kajastatakse nende tekkimisel kasumina (kahjumina). Kindlaksmääratud hüvitistega plaani kärbetest ja/või arveldusest tulenevad kasumid või kahjumid kajastatakse koondkasumiaruandes nende tekkimisel.

Töötajate hüvitistega seotud kohustuse suurus arvutatakse aktuaarsete eelduste alusel ühiku kohustuste projektsiooni meetodil. Kohustus kajastatakse finantsseisundi aruandes ning see näitab kõnealuse hüvitise nüüdisväärtust finantsseisundi aruande koostamise kuupäeval. Pikaajaliste kohustuste nüüdisväärtus leitakse diskonteerides hinnangulisi tulevasi rahavooge töötajate hüvitistega samas valuutas ja sarnase lunastustähtajaga riigivõlakirjade intressimääral põhineva diskontomääraga. Aktuaarsed kasumid ja kahjumid kajastatakse koondkasumiaruandes nende tekkimisel.

2.18. Tulumaks

Kontserni kuuluvaid ettevõtteid maksustatakse individuaalselt, arvestamata kontserni koondtulemusi. Ettevõtte tulumaksu makstakse majandusaasta kasumilt, võttes arvesse ka edasilükkunud tulumaksu. Käesolevas raamatupidamise aastaaruandes toodud tulumaksukulu põhineb juhtkonna arvutustel, mis on tehtud kooskõlas Leedu, Läti, Ukraina, Venemaa, Eesti, Poola, Kasahstani ja Hispaania maksuseadustega.

2020. ja 2019. aastal oli Leedu tulumaksumäär 15%. Välisriikides tegutsevate tütarettevõtete tulumaksumäärad olid 2020. ja 2019. aastal järgmised: Ukraina – 18%, Venemaa – 20%, Poola – 19%, Hispaania – 25%, Kasahstan – 20%.

Eesti seaduste kohaselt ei pea Eesti ettevõtted ega Eestis püsivat tegevuskohta omavad majandusüksused tulumaksu maksma, kui kasumit dividendide või muude kasumieraldistena välja ei maksta. Väljamakstav kasum kuulub maksustamisele määraga 20/80. Kui dividende makstakse regulaarselt, rakendatakse väljamakstavale kasumile soodusmäär 14/86 ulatuses, mis võrdub kolme eelneva kalendriaasta keskmise dividendimaksuga (2018. aasta on esimene arvesse võetav aasta). Kuna maksuobjektiks ei ole mitte aruandeperioodil teenitud kasum, vaid väljamakstav jaotamata kasum, pole ka ajutisi erinevusi varade ja kohustiste maksuarvestuslike ja bilansiliste väärtuste vahel, mis võiks viia edasilükkunud tulumaksuvarede ja -kohustiste tekkeni. Erandina kajastatakse edasilükkunud tulumaksuvara tütar- ja sidusettevõtetesse tehtud investeeringutega seotud mahaarvatavate ajutiste erinevuste puhul üksnes juhul, kui ajutise erinevuse tühistamise ajastamist ei ole võimalik kontrollida ning on tõenäoline, et kõnealune ajutine erinevus lähitulevikus tühistub. Sellega seotud edasilükkunud tulumaksu ei kajastata kontserni raamatupidamise aastaaruandes seni, kuni kontsern ajutiste erinevuste tühistamise ajastamist kontrollib.

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.18. Tulumaks (jätkub)

Läti seaduste kohaselt ei pea Läti ettevõtteid ega Lätis püsivat tegevuskohta omavad majandusüksused tulumaksu maksma, kui kasumit dividendide või muude kasumieraldistena välja ei maksta. 2020. aastal kuulus väljamakstav kasum maksustamisele määraga 20/80 (2019: 20/80). Kuna maksuobjektiks said dividendid, ei eksisteeri enam erinevusi varade ja kohustiste maksuarvestuslike ja bilansiliste väärtuste vahel, mis võiks viia edasilükkunud tulumaksuvarade ja -kohustiste tekkeni. Tulumaksu tasutakse väljakuulutatud dividendide pealt nende väljakuulutamise perioodil. Edasilükkunud tulumaksuvarad ja -kohustised kanti 2018. aasta koondkasumiaruandes maha. Erandina kajastatakse edasilükkunud tulumaksuvara tütar- ja sidusettevõtetesse tehtud investeeringutega seotud mahaarvatavate ajutiste erinevuste puhul üksnes juhul, kui ajutise erinevuse tühistamise ajastamist ei ole võimalik kontrollida ning on tõenäoline, et kõnealune ajutine erinevus lähitulevikus tühistub. Sellega seotud edasilükkunud tulumaksu ei kajastata kontserni raamatupidamise aastaaruandes seni, kuni kontsern ajutiste erinevuste tühistamise ajastamist kontrollib.

Leedus saab maksukahjumeid määramata ajani edasi kanda, erandiks on siin vaid väärtpaberite ja/või tuletisinstrumentide müügiga seotud kahjumid. Kahjumite edasikandmine lõpetatakse, kui ettevõtte lõpetab edasikantavaid kahjumeid algselt põhjustanud tegevuse, v.a juhul kui ettevõtte lõpetab oma tegevuse neist mitteolenevatel põhjustel. Väärtpaberite ja/või tuletisinstrumentide müügiga seotud kahjumid võib kanda järgmisesse perioodi edasi kuni 5 aastat ning neid saab kasutada vaid sama laadi tehingutega seotud maksustatava tulu vähendamiseks.

Alates 2014. aasta 1. jaanuarist ei tohi edasikantud maksukahjumid ületada Leedus 70% aruandeaasta maksustatavast kasumist.

Venemaal saab maksukahjumeid määramata ajani ning Poolas kuni 5 aastat edasi kanda, kuid mahaarvamise väärtus ei tohi ületada 50% vastaval aruandeaastal kajastatud kahjumist.

Hispaanias saab maksukahjumeid määramata ajani edasi kanda, kuid maksustatava tulu vähendamiseks saab neid kasutada kuni 70% ulatuses aasta maksustatavast tulust.

Edasilükkunud tulumaksu arvutatakse kohustiste meetodil. Edasilükkunud tulumaks kajastab ajutist erinevust varade ja kohustiste bilansiliste väärtuste vahel ning nende maksustamisbaasi neto maksumõju. Edasilükkunud tulumaksu leidmisel kasutatakse ajutiste erinevuste tühistumisel neile eeldatavalt rakendatavat maksumäära, tuginedes aruandekuupäeval (olulises osas) kehtivatele seadustele.

Edasilükkunud tulumaksuvara kajastatakse finantsseisundi aruandes ulatuses, mis vastab tulevikus kontserni juhtkonna hinnangul tõenäoliselt teenitavale maksustatavale kasumile, mille suhtes saab mahaarvatavaid ajutisi erinevusi kasutada. Kui on tõenäoline, et osa edasilükkunud tulumaksuvaradest ei ole võimalik kasutada, kõnealust osa raamatupidamise aastaaruandes ei kajastata.

2.19. Müügitulu kajastamine

Kliendilepingutest saadav tulu

Kontserni müügitulu tuleb kütte- ja automaatikaseadmete müügist ja paigaldamisest ning tööstusettevõtete seadmete hooldusteenustest. Samuti tegeletakse kontsernis biokütusel töötavate katlamajade tootmise ning kütte- ja veearvestite ning muu tehnika tootmise, müügi ja paigaldamisega. Lisaks osutatakse kontsernis veel energiaseadmete käitamise, projekteerimise, käivitamise ja seadistamise ning järelevalve, ehitusprojektide juhtimise ja infosüsteemidega seotud teenuseid. Kontserni kuuluvad ettevõtted tegelevad ka veel hoone- ja tsiviilehituse, naftasaaduste ja gaasi jae- ja hulgimüügi, naftasaaduste ladustamise, metallurgiatoodete tootmise ning elektrisüsteemide hooldusega. Arendatakse kinnisvara ning hooldatakse ja käitatakse veeparke. Samuti pakub kontsern hoonete hooldusteenuse juhtimist, tehnosüsteemide haldamis- ja remonditeenust, energiaallikate haldamis- ja renoveerimisteenust, korraldab ehitiste tehnilist ja energiaalast auditeerimist, pakub ehitist ümbritseva territooriumi haldamise ja korrastamise teenust, bensiinijaamade hooldusteenuseid ning tegeleb võlgade haldamisega.

Kliendilepingutest saadav tulu kajastatakse, kui kontroll kaupade või teenuste üle on läinud üle kliendile, summas, mis vastab tasule, mida kontsernil on tema hinnangul õigus vastavate kaupade või teenuste eest saada. Kontserni äritulude all kajastatav müügitulu kaupade müügist tuleb naftasaaduste ja gaasi jae- ja hulgimüügist, tera- ja kaunvilja hulgimüügist ning kinnisvara müügist. Müüke kajastatakse ilma käibemaksu ja allahindlusteta.

Tulu kinnisvara müügist kajastatakse hetkel, mil notariaalne leping kliendiga on allkirjastatud.

EY 24.11.2021
IK
FOR IDENTIFICATION PURPOSES ONLY

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.19

Kontsern on jõudnud järeldusele, et tulu saamise eesmärgil sõlmitud lepingulistes suhetes tegutseb ta üldjuhul (nii kaupade müügil kui ka teenuste osutamisel) käsundiandjana (välja arvatud kommunaalmaksete haldamise teenused Lätis, mida on täpsemalt kirjeldatud allpool) ning seda isegi juhul, kui teenuseid osutatakse alltöövõtjate vahendusel, kuna enamasti on kaubad ja teenused enne kliendile üleandmist kontserni kontrolli all ning kontserni kuuluvad ettevõtted vastutavad teenuste kvaliteedi eest ja saavad olla hinnastamisel paindlikud. Lätis osutab kontsern kommunaalmaksete haldamise teenuseid (esitab arveid ja kogub makseid) ning nendes tehingutes tegutseb ta juhtkonna hinnangul kommunaalteenuseid pakkuvate ettevõtete vahendajana, kuna teenused (sh nende hinnastamine) pole enne kliendile üleandmist kontserni kontrolli all. Seetõttu saldeerib kontsern kõik Lätis elamutele kommunaalteenuste pakkumisega seotud rahavood (sissetulekud ja väljaminekud), kuna kontserni ettevõtte tegelevad peamiselt vaid kõnealuste teenuste vahendamisega oma klientidele. Kontserni tuluna ei kajastata ka elanikelt ühistu nimel tulevaste remondi- ja hooldustööde katteks reservi kogutavaid summasid.

Kontsern tegeleb korterelamute ja ärihoonete haldamise teenuste pakkumisega. Kontsern on jõudnud järeldusele, et kontroll korterelamute ja ärihoonete haldamise teenuste üle antakse üle aja jooksul, kuna klient saab ja tarbib kontserni tegevusest saadavaid hüvesid üheaegselt ning kontserni tegevusega samal ajal. Arved nende teenuste osutamise eest esitatakse ja müügitulu kajastatakse kord kuus ning need on seotud ühe kokkulepitud teostamiskohustusega.

Samuti osutab kontsern oma klientidele territooriumi hooldus- ja koristusteenuseid ning muid nõudetööna pakutavaid teenuseid. Kliendilepingutest saadav tulu kajastatakse, kui kontroll kõnealuste teenuste üle on läinud üle kliendile, summas, mis vastab tasule, mida kontsernil on tema hinnangul õigus vastavate teenuste eest saada. Kontsern on jõudnud järeldusele, et kontroll kõnealuste teenuste üle läheb üle kindlal ajahetkel teostamiskohustuse täitmisel, välja arvatud remonditööde puhul, mida on täpsemalt kirjeldatud allpool.

Kontsern teeb oma klientidele remondi- ja ehitustöid ning toodab metallurgiatooted. Kontsern on jõudnud järeldusele, et kontroll kõnealuste teenuste üle antakse üle aja jooksul, kuna klient saab ja tarbib kontserni tegevusest saadavaid hüvesid üheaegselt ning kontserni tegevusega samal ajal. Samuti ei loo kontsern oma tegevusega vara, millele kontsernil oleks alternatiivne kasutusviis, ning kontsernil on täitmisele pööratav õigus saada tasu seni tehtud töö eest. Kui kontsernil on võimalik oma teostamiskohustuse täitmise edenemist rahuldavalt mõõta, kajastab ta igast remondi- ja ehituslepingust saadavat müügitulu ja kulusid aja jooksul vastavalt teostamiskohustuse täitmise edenemisele. Remondi- ja ehitustööde kajastamisel on teostamiskohustuse täitmise edenemise hindamisel aluseks lepingu täitmiseks seni tehtud kulutuste ja lepingu hinnanguliste kogukulude suhe, metallurgiatoodete tootmise puhul aga tegelikult projektis töötatud tundide ja projekti kavandatud töötundide suhe. Sellistel juhtudel on tegemist ühe kokkulepitud teostamiskohustusega.

Muudest klientidega sõlmitud teenuslepingutest saadav tulu kajastatakse, kui kontroll kõnealuste teenuste üle on läinud üle kliendile, summas, mis vastab tasule, mida kontsernil on tema hinnangul õigus vastavate teenuste eest saada.

Tulud muudest teenustest või varude müügist kajastatakse vastava teenuse osutamisel või varude kliendile üleandmisel ning sellised tulud on raamatupidamise aastaaruande seisukohalt võrdlemisi vähetähtsad.

Kontserni äritegevuse iseloomust tulenevalt juhtkond ühtegi muud olulist kliendilepingutest saadava tulu kajastamisega seotud raamatupidamislikku hinnangut, otsust ega eeldust peale käesolevas lisas kirjeldatute ei andnud, teinud ega kasutanud, kuna puuduvad keerukad / mitmetest elementidest koosnevad kaubad ja teenused, muutuv tasu, rahastamiskomponendid, mahust tulenevad hinnaalandid, allahindlused, tagastamisõigus, lepingutasud ning klientidele tasutavad summad.

Standardi IFRS 15 nõuete rakendamisel tuli kontsernil langetada järgmiseid olulisi otsuseid, mis mõjutasid oluliselt kliendilepingutest saadava tulu kajastamist.

Tegutsemine käsundiandja ja vahendajana

Kontsern leidis, et üldjuhul (välja arvatud kommunaalmaksete haldamise teenused Lätis, mida on täpsemalt kirjeldatud eespool) on ta ehitusteenuste osutamisel põhitöövõtjaks ning seda isegi juhul, kui projekti elluviimiseks kasutatakse alltöövõtjaid, kuna kontsern

- omab kontrolli konkreetse kauba või teenuse üle enne selle kliendile üle andmist,
- vastutab kliendiga sõlmitud lepingu täitmise eest ning kannab ka lepingu mittetäitmisest tulenevat riski,
- omab hinnastamisel teatud valikuvabadust.

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.19

Teostamiskohustuste kindlakstegemine

Kontsern osutab kliendilepingute alusel ka muid teenuseid. Kontsern on teinud kindlaks, et selliste lepingute puhul moodustavad seadmed koos montaaži/paigaldamise ja muude töödega ühe teostamiskohustuse, kuna iga kliendi projekt on ainulaadne ning seega ei ole tegemist standardtootega, mida kliendil oleks võimalik osta ka mõnelt teiselt ettevõttelt, ja seetõttu moodustab see lepingu lahutamatu osa. Kontsern vastutab kogu projekti terviklahenduse, sh vajalike materjalide/seadmete ostmise, ehitamise/monteerimise/paigaldamise ja testimise eest.

Teostamiskohustuste täitmise hindamine

Pikaajalistest kliendispetsiifiliste tingimustega ehituslepingutest tulenevad teostamiskohustused täidetakse aja jooksul ning kajastatakse aruandeperioodil, kui täidetud on vähemalt üks järgmistest tingimustest: (a) klient saab ja tarbib lepingu alusel antavaid hüvesid üheaegselt; (b) kontsern loob või parendab vara, mis on loomise või parendamise ajal kliendi kontrolli all; või (c) kontsern ei loo vara, millele oleks lepingu täitmisel alternatiivne kasutusviis, ning kontsernil on täitmisele pööratav õigus saada tasu seni tehtud toimingute eest.

Kui kontsernil on võimalik oma teostamiskohustuse täitmise edenemist rahuldavalt mõõta, kajastab ta lepingust tulenevat müügitulu ja kulusid vastavalt valmidusastme meetodile. Remondi- ja ehitustööde puhul on teostamiskohustuse täitmise edenemise hindamisel aluseks lepingu täitmiseks seni tehtud kulutuste ja lepingu hinnanguliste kogukulude suhe, metallurgiatoodete tootmise puhul aga tegelikult töötatud tundide ja kavandatud töötundide suhe.

Kui lepingu lõpptulemust ei ole võimalik usaldusväärselt mõõta (nt lepingu kehtivusaja alguses), kajastatakse tuluna vaid see osa lepinguga kaasnevatest kulutustest, mis peaks lepingutingimuste kohaselt tõenäoliselt kontsernile laekuma. Kui on tõenäoline, et lepinguga kaasnevad kulud ületavad sellest saadava tulu, kajastatakse oodatav kahjum kohe kasumiaruandes.

Lepingutingimuste muutumine

Lepingutingimuste (ulatus, hinna või mõlema) muutmist kajastatakse eraldi lepinguna, kui lepingu ulatus suureneb täiendavate eristatavate kaupade või teenuste lisandumise tõttu ning lepingu hind suureneb tasu võrra, mis vastab täiendavate kaupade või teenuste eraldiseisvale müügihinnale ja konkreetse lepingu asjaoludele. Muudel juhtudel kajastatakse lepingumuudatused kas (a) olemasoleva lepingu lõpetamise ja uue lepingu sõlmimisena, juhul kui järelejäänud kaubad või teenused on enne lepingu muutmise kuupäeva võõrandatud kaupadest või teenustest eristatavad; või (b) osana olemasolevast lepingust, kui järelejäänud kaubad või teenused ei ole eristatavad ning kuuluvad seega ühe teostamiskohustuse alla, mis on muudatuse tegemise kuupäevaks osaliselt täidetud. Lepingumuudatuse mõju tehinguhinnale ning kontserni teostamiskohustuse täitmise edenemise mõõtmisele kajastatakse müügitulu korrigeerimisena (suurenemise või vähenemisenä) vastava lepingumuudatuse tegemise kuupäeval.

Lepingu mittetäitmise eraldi kajastatakse, kui kontsernil on kolmanda osapoole ees eksisteeriv kohustus (juriidiline või faktiline) ehitustööde lõpule viimiseks hinnaga, mis on aruandekuupäeva seisuga nende tegelikust maksumusest madalam.

Lepingu väärtuse ja lepingu täitmise hinnangulise maksumuse vahe kajastatakse koondkasumiaruandes aruandekuupäeva seisuga.

Kontsern võib saada lepingu täitmise perioodil kliendi käest lühiajalisi ettemakseid. Kontsern kasutab lubatud erandit ning ei korrigeeri müügihinda rahastamiskuludega, kui kaupade/teenuste eest tasumise ja kõnealuste kaupade/teenuste kliendile üleandmise vahele jääv ajavahemik ei ületa ühte aastat.

Müügigarantii

Üldjuhul katab kontserni väljastatud garantii müügi hetkel eksisteerinud vigade kõrvaldamist, nagu nõutud ka asjakohastes seadustes. Sellised garantiid on mõeldud kliendile kindluse andmiseks ja kontsern ei paku neid eraldi teenusena ning seega kajastatakse garantiisid vastavalt standardile IAS 37, nagu avalikustatud ka lisas 2.16 „Eraldised“.2.16

Lepingute saldod

Lepinguvara

Lepinguvara on kontserni õigus saada kliendile üle antud kaupade või teenuste eest tasu. Kui kontsern täidab oma lepingulised kohustused, andes kaubad või teenused kliendile üle enne seda, kui klient maksab tasu või makse muutub tasumisele kuuluvaks, kajastab kontsern kõnealust tasu lepinguvarana (v.a nõuetena kajastatavate summade puhul).

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.19

Nõuded

Nõue on kontserni õigus saada tingimustega sidumata tasu (st tasu maksmise kohustus tekib lihtsalt aja möödudes). Nõudeid kajastatakse vastavalt standardile IFRS 9.

Lepingukohustised

Lepingukohustis on kohustus anda kliendile üle kaubad või teenused, mille eest kontsern on kliendilt tasu saanud (või tasu summa kuulub maksmisele). Kui kontsern oma lepingujärgse teostamiskohustuse täidab, kajastatakse lepingukohustised tuluna.

2.20. Mittefinantsvara (v.a firmaväärtus) väärtuse langus

Muud varad (v.a firmaväärtus)

Muude varade väärtuse langust kontrollitakse alati, kui sündmused või asjaolude muutumine viitavad sellele, et nende bilansiline väärtus ei pruugi olla kaetav. Kui vara bilansiline väärtus ületab tema kaetavat väärtust, kajastatakse asjakohane kahjum vara väärtuse langusest koondkasumiaruandes. Varasematel aastatel kajastatud kahjum vara väärtuse langusest tühistatakse, kui asjaolud viitavad sellele, et varem kajastatud kahjum vara väärtuse langusest enam ei eksisteeri või on vähenenud. Kahjumi tühistamine kajastatakse koondkasumiaruandes samal real kui varasem kahjum vara väärtuse langusest.

2.21. Hinnangute kasutamine raamatupidamise aastaruande koostamisel

Raamatupidamise aastaruande koostamine kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega eeldab teatud oluliste juhtkonnapoolsete otsuste, hinnangute ja eelduste kasutamist, mis mõjutavad aruandes kajastatavate varade, kohustiste, tulude ja kulude summasid ning tingimuslike kohustiste avalikustamist. Kõnealuse raamatupidamise aastaruande koostamisel kasutatud olulisemad hinnangud puudutavad põhivara kulumit (lisa 2.6, 2.7, 2.13), eraldisi (lisa 2.16), valmidusastme hindamist pikaajaliste kliendilepingute puhul (lisa 2.19), firmaväärtuse languse hindamist, sh kontserni varade jaotamist raha teenivate üksuste vahel, ebakindlust, varade väärtuse languse hindamist, edasilükkunud tulumaksu kasutamist ja kajastamist ning varade ja kohustiste õiglase väärtuse hindamist (lisa 2.27). Tulevikus võivad leida aset sündmused, mis võivad mõjutada tehtud hinnangute aluseks olevaid eelduseid. Hinnangute muutuste mõju kajastatakse raamatupidamise aastaruandes, kui kõnealust mõju on võimalik kindlaks määrata.

Käesoleva raamatupidamise aastaruande koostamise kuupäeva seisuga ei olnud olulist riski, et kasutatud hinnangud ja eeldused võiksid muutuda ning põhjustada järgmisel finantsaastal olulisi korrigeerimisi varade ja kohustiste bilansilistes väärtustes (v.a alltoodud juhtumid ja kohtuvaidlused).

Kontserni immateriaalse põhivara kasulik eluiga

Muu immateriaalse põhivara alla kajastatud immateriaalne põhivara, mille soetusmaksumus oli 2020. aasta 31. detsembri seisuga 29 368 000 eurot ja 2019. aasta 31. detsembri seisuga 31 224 000 eurot, tuleneb kliendisuhetest. Juhtkond amortiseerib kõnealuseid kliendisuhetest tulenevaid immateriaalseid varasid kehtivate lepingute eeldatava kehtivusaja ehk 5–40 aasta jooksul. Toetudes äritegevuse hetkeolukorrale ehk sõlmitud lepingute arvule ja lõpetatud lepingute osakaalule, analüüsis juhtkond 2020. aastal põhjalikult kliendisuhete eeldatavat kestust ning jõudis järeldusele, et Poolas ja Hispaanias tuleks vähendada amortisatsiooniperioodi 8 aastale (varem olid amortisatsiooniperioodid Poolas ja Hispaanias vastavalt 32 ja 10 aastat). Muutunud hinnangut kohaldatakse tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2021. Amortisatsiooniperioodide muutmine tähendab 541 000 euro suurust muutust aastases amortisatsioonikulus. Kõnealuse kontsernile kuuluva immateriaalse põhivara raamatupidamisklik jääkväärtus oli 2020. aasta 31. detsembri seisuga 20 942 000 eurot ning 2019. aasta 31. detsembri seisuga 23 763 000 eurot.

Kontserni materiaalse põhivara kulum

Kontserni juhtkond on hinnanud materiaalse põhivara võimalikule väärtuse langusele viitavate asjaolude esinemist ning tuvastanud sellised asjaolud Axis Tech Estonia raha teeniva üksuse ja sellega seotud põhivara puhul. Kaetava väärtuse leidmiseks kasutati sama mudelit, mis firmaväärtuse languse testimise puhul. 2020. aasta 31. detsembri seisuga kõnealuse vara väärtuse langust ei tuvastatud.

Võimalikule väärtuse langusele viitavad asjaolud tuvastati ka ettevõtete Vandens parkas ja Sporto centras raha teeniva üksuse ning sellega seotud põhivara puhul. Kaetava väärtuse leidmiseks kasutati diskonteeritud rahavoogude meetodit.

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.21. Hinnangute kasutamine raamatupidamise aastaaruande koostamisel (jätkub)

Ettevõtte Vandens parkas väärtuse languse hindamine

Ettevõtte Vandens parkas kaetav väärtus 2020. aastal leiti kasutusväärtuse kaudu, mille arvutamiseks kasutati diskonteeritud rahavoogude meetodit ja juhtkonna koostatud 5 aasta finantsprognose. COVID-19 mõjutas väärtuse languse hindamist selle tõttu 2020. aastal kantud kahjude ja 2021. aastal tekkida võiva märkimisväärse kahjumi kaudu.

Enne 2020. aasta raamatupidamise aastaaruande koostamist vaadati 5 aasta finantsprognoseid uuesti üle. Vaadatuna proportsionaalselt töötatud ajaga, peaks 2021. aasta müügitulu olema 2019. aasta omaga sarnane. COVID-19 piirangute tõttu sai park jätkata oma tegevust alles 28. juunil 2021. Alates 2022. aastast prognoositakse müügitulu kasvuks umbes 4% aastas. Kontserni juhtkonna hinnangul paraneb olukord pärast pandeemiaga kaasnenud piirangute lõppemist kindlasti, kuna külastajad igatsevad meelelahutust. Müügitulu kasv tuleb nii üksikpiletite kui aastapasside hinna tõusust. Suurema osa kuludest moodustavad ärikulud, mis peaksid prognooside kohaselt kasvama järgmise 5 aasta jooksul alates 2021. aastast 2% aastas. Kõigi muude kulude kasvutempot prognoositakse üldiselt inflatsiooni tõusu järgi, kuna juhtkond leiab, et need kulud on suures osas fikseeritud. Rohkem kui 5 aastat ette prognoositavate finantstulemuste puhul eeldati aastaseks püsivaks kasvumääraks 2%. Diskontomäär põhines kapitali kaalutud keskmisel hinnal (WACC). WACC diskontomäär oli 2020. aastal 11,5% (pärast makse) ning seda kasutati kasutusväärtuse hindamiseks.

Hindamise käigus tuvastas kontsern väärtuse languse summas 14 000 eurot, kuid otsustas summa väiksuse tõttu finantsseisundi aruandes kajastatud varade väärtuse langust mitte korrigeerida. 2019. aastal kaetavat väärtust ei hinnatud, sest võimalikule väärtuse langusele viitavaid asjaolusid ei tuvastatud.

Alljärgnev näitab ettevõtte Vandens parkas väärtuse languse hindamisel 2020. aasta 31. detsembri seisuga kasutatud peamiste eelduste sensitiivsusanalüüsi tulemusi, kui muutuvad järgmised eeldused (muud eeldused jäävad samaks):

- Diskontomäär (WACC) suurenemine 1% võrra tooks kaasa täiendava kahjumi väärtuse langusest summas 417 000 eurot.
- Rahavoogude eeldatava pikaajalise (st pärast prognoosiperioodi lõppu) kasvumäär vähenemine 1% võrra tooks kaasa täiendava kahjumi väärtuse langusest summas 299 000 eurot.
- Müügitulu kasvu vähenemine 1% võrra (aastatel 2021–2025) tooks kaasa täiendava kahjumi väärtuse langusest summas 418 000 eurot.
- Müüdü toodangu kulu suurenemine 1% võrra tooks kaasa täiendava kahjumi väärtuse langusest summas 541 000 eurot.

Ettevõtte Sporto centras hoone väärtuse languse hindamine

Enne 2020. aasta raamatupidamise aastaaruande koostamist koostati 5 aasta finantsprognoseid, mida kasutati muu hulgas ka ettevõtte Sporto centras väärtuse languse hindamiseks 2020. aasta 31. detsembri seisuga. Sporto centras alustas tegevust 1. jaanuaril 2017 ehk spordihooaja keskel, kus enamik kliente olid lepingud juba sõlminud. Selle tulemusena saavutati 2018. aastal võrreldes 2017. aastaga 30% kasv ja 2019. aastal võrreldes 2018. aastaga 28% kasv. 2018. aasta oktoobris lõpetati uue, mitmeid erinevaid spordialasid harrastada võimaldava spordirajatise ehitamine. 2020. aastal peatati keskuse tegevus COVID-19 tõttu kaks korda neljaks kuuks. Viie aasta prognooside koostamisel eeldati, et keskuse lahtioleku aeg 2021. aastal ei muutu ning 2021. aasta müügitulu jääb seega 2020. aasta omaga samasse suurusjärku, edasiste aastate müügitulu prognoosimisel võeti aluseks aga 2019. aasta tulemused ja arvestati oodatavaks müügitulu kasvaks 5–7%. Külastajad on uuesti lahti tehtud spordikeskusesse naasmas; läheduses on avatud uus büroohoone Nova, mille töötajad samuti sageli keskust külastavad.

Suurema osa kuludest moodustavad ärikulud ja palgad, mis peaksid prognooside kohaselt kasvama järgmise 5 aasta jooksul alates 2020. aastast 2,5% aastas. Kõigi muude kulude kasvutempot prognoositakse üldiselt inflatsiooni tõusu järgi, kuna juhtkond leiab, et need kulud on suures osas fikseeritud. Rohkem kui 5 aastat ette prognoositavate finantstulemuste puhul eeldati aastaseks püsivaks kasvumääraks 2%. Diskontomääraks võeti kapitali kaalutud keskmine hind (WACC), võttes arvesse teiste samaste Euroopas tegutsevate keskuste kapitali struktuuri. WACC diskontomäär oli 2020. aastal 10% (pärast makse) ning seda kasutati kasutusväärtuse hindamiseks.

Nende peamiste eelduste alusel UAB Sporto centras hoone kaetavat väärtust hinnates juhtkond 2020. aastal mingeid võimalikule väärtuse langusele viitavaid asjaolusid ei tuvastanud. 2019. aastal kaetavat väärtust ei hinnatud, sest võimalikule väärtuse langusele viitavaid asjaolusid ei tuvastatud. Kontserni juhtkond hindas, et kui peamised eeldused peaksid muutuma (vt UAB Vandens parkas sensitiivsusanalüüsis kasutatud eelduseid), täiendavat kahjumit väärtuse langusest UAB Sporto centras puhul ei kajastata.

EY 24.11.2021
IK
FOR IDENTIFICATION PURPOSES ONLY

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.21. Hinnangute kasutamine raamatupidamise aastaruande koostamisel (jätkub)

Nõuete väärtuse langus

2020. aasta 31. detsembri seisuga oli kontsernil 6 588 000 euro (31. detsember 2019: 3 773 000 euro) väärtuses rohkem kui üle aasta oma tähtaja ületanud lühiajalisi nõudeid ostjate vastu, mille väärtus polnud juhtkonna hinnangul langenud. Juhtkond toetus oma hinnangus individuaalselt oluliste tähtaja ületanud nõuete saldo ning vastavate riikide nõuete laekumise perioodide analüüsile.

2020. ja 2019. aasta 31. detsembri seisuga hindas kontserni juhtkond, et kontserni tütarettevõttele UAB Veikmės statyba ehitustööde eest maksmisele kuuluv tähtaja ületanud summa 872 000 eurot (31. detsember 2019: 895 000 eurot) laekub kliendilt UAB Saulės Sonata, kuna võlgnikul on oma võlgade tasumiseks piisavalt likviidseid vahendeid.

Samuti hindas juhtkond kontserni tütarettevõtete saneerimisel oleva kliendi vastu suunatud nõuete väärtuse langust. 2020. aasta 31. detsembri seisuga oli nõuete kogusumma enne väärtuse languse kajastamist 3 562 000 eurot. Saneerimiskava kohaselt jagatakse 2 137 000 eurot kõnealusest võlast (diskonteerimata väärtus) kindlasummalisteks makseteks, mis saavad laekuma järgmise kolme aasta jooksul (maksmist alustatakse 2022. aastal). See summa liigitatakse pikaajaliste nõuete alla. Juhtkonna hinnangul on eeldatav krediitrikahju selle summa suurus, maksete sagedust ja ajastust ning kliendi tulevase võimalusi arvestades tähtsusetu. Saneerimiskava osana konverteeritakse 712 000 eurot kõnealusest võlast kliendi aktsiateks, kuid arvestades, et siduvat kokkulepet ei ole veel sõlmitud, liigitati see summa pikaajaliste nõuete alla ning juhtkonna otsusel kajastati ka väärtuse langus 50% ulatuses. Ülejäänud nõuete (712 000 eurot) puhul kajastati väärtuse langus 100% ulatuses.

Kontserni edasilükkunud tulumaksuvara kajastamine

Maksukahjumite edasikandmisel kajastatud edasilükkunud tulumaksuvara osas on juhtkonna hinnangu kohaselt äärmiselt tõenäoline, et prognoositud majandustulemused saavutatakse ning kõnealuseid maksukahjumeid on võimalik lähitulevikus realiseerida. Hinnangu edasilükkunud tulumaksuvara kasutamise täpse ulatuse kohta jõudis kontserni juhtkond toetudes oma parimatele teadmistele kontserni kuuluvate ettevõtete äritegevuse ja majandustulemuste kohta 2020. ja 2019. aasta 31. detsembri seisuga.

Kontserni tulumaksueraldised

Kontserni juhtkond kasutas kontserni kuuluvate Peterburis ja Leedus tegutsevate ettevõtetega seotud võimalike maksu- ja juriidiliste riskide katteks moodustatavate eraldiste hindamiseks tõenäosusega kaalutud eeldatava väärtuse meetodit.

2020. aastal sai üks kontserni tütarettevõtetest Maksu- ja Tolliametilt teate Eestis asuva püsiva tegevuskoha kontrolli ning tasumisele kuuluva tulumaksu kohta summas 1 082 000 eurot. Juhtkond vaatas üle Eesti maksuhaldurile esitatud maksudeklaratsioonide andmed ja tuvastas neis vigu: juhtkonna hinnangul on tasumisele kuuluva tulumaksu summa 406 000 eurot. Kontserni tütarettevõtte esitas Maksu- ja Tolliameti vastu hagi, paludes tulumaksu summa üle vaadata. Raamatupidamise aastaaruande kuupäeva seisuga ei olnud kohtuistung veel toimunud, kuid juhtkond pidas oma seisukohta mõistlikuks ning omas selle tõestamiseks vajalikke tõendeid ja dokumente, mistõttu kajastati käesolevas raamatupidamise aastaaruandes pikaajaline eraldis summas 406 000 eurot. Viivise hinnanguline summa ei ole märkimisväärne.

Kontserni müügi valmis varade liigitamine

2020. aasta 31. detsembri seisuga otsustas kontsern 547 000 euro (31. detsember 2019: 2 898 000 euro) väärtuses ehitisi müügiks hoitavate varade alla mitte liigitada. Kõnealuste varade müügikuulutused on küll avalikult väljas, kuid vajadusel kasutatakse varaobjekte siiski ka omatarbeks. Juhtkonna hinnangul pole kindel, kas kõnealused varad suudetakse järgmise 12 kuu jooksul realiseerida.

2020. aasta 31. detsembri seisuga otsustas kontsern liigitada 796 000 euro väärtuses ehitisi ümber müügiks hoitavate varade alla. Kõnealuste varade müügikuulutused on avalikult väljas. Juhtkonna hinnangul on äärmiselt tõenäoline, et kõnealused varad suudetakse 12 kuu jooksul müüa, ning seega on standardis IFRS 5 toodud varade müügiks hoitavateks liigitamise tingimused täidetud.

Kontserni lõpetatud tegevusvaldkonnad

Kontserni juhtkonna hinnangul on turvateenuseid ning turuplatsidele ja -hoonetele haldusteenuseid pakkuvate müüdu tütarettevõtete näol tegemist eraldi äritegevusvaldkondadega ning seega on need kajastatud käesolevas raamatupidamise aastaaruandes lõpetatud tegevusvaldkondadena.

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.21. Hinnangute kasutamine raamatupidamise aastaruande koostamisel (jätkub)

Kontserni rendilepinguid puudutavad hinnangud

Rendiperioodi määramisel arvestavad kontsern ja ettevõtte rendiperioodina rendi katkestamatut perioodi, mis hõlmab nii rendilepingu võimaliku pikendamise perioode juhul, kui on piisavalt kindel, et seda võimalust kasutatakse, kui ka rendilepingu võimaliku lõpetamise perioode juhul, kui on piisavalt kindel, et seda võimalust ei kasutata.

Kontsernil on mitmed pikendamise ja lõpetamise õigust sisaldavad rendilepingud. Nende kajastamisel peab kontsern hindama, kas kõnealuste õiguste kasutamine / kasutamata jätmine on piisavalt kindel. Seda tehes võetakse arvesse kõiki olulisi asjaolusid, mis loovad rendilepingu pikendamiseks või lõpetamiseks majandusliku stiimuli. Pärast rendiperioodi algust hindab kontsern rendiperioodi pikkust uuesti, kui ilmneb mõni oluline sündmus või asjaolude muutus, mis on kontserni kontrolli all ning mõjutab kontserni võimet kasutada oma õigust rendilepingu pikendamiseks või lõpetamiseks.

Kuna kontsernil ei ole võimalik rendi sisemist intressimäära hõlpsasti kindlaks teha, kasutab ta rendikohustiste mõõtmisel oma alternatiivset laenuintressimäära. Alternatiivne laenuintressimäär on intressimäär, mida kontsern peaks sarnases majanduskeskkonnas maksma sarnaseks perioodiks ja sarnase tagatisega laenu võtmiseks, et omandada vara kasutusõigusega sarnast vara. Seega näitab alternatiivne laenuintressimäär seda, mida kontsern 'peaks maksma', mis nõuab juhtkonnalt hinnangute andmist olukorras, kus jälgitavad intressimäärad kas puuduvad (nt tütarettevõtete puhul, mis finantseerimistehinguid ei tee) või neid on vaja rendilepingu tingimustega vastavusse viimiseks korrigeerida. Kontsern toetub alternatiivse laenuintressimäära leidmisel võimalusel jälgitavatele sisenditele (nt intressi turumäärad).

COVID-19 mõju

Kontsern on hinnanud COVID-19 pandeemia, sh Leedus kahel korral, perioodil 16. märts – 17. juuni 2020 ja perioodil 7. november – 30. juuni 2021, kehtinud karantiini võimalikku mõju raamatupidamise aastaruandele, sh tegevuse jätkuvusele, materiaalse ja immateriaalse põhivara amortisatsioonimääradele, eeldatavale krediitkajajale, firmaväärtuse ja muu immateriaalse põhivara väärtuse langusele, ning jõudnud järeldusele, et praegune majanduskeskkond neile hinnangutele olulist mõju ei avaldanud, kuna kontserni äritegevus jätkub endiselt tavapärases tempos. Praeguse seisuga ei ole juhtkonnal võimalik 2021. aastal arvestushinnangutes aset leidvate võimalike muutuste ulatust mõistlike pingutustega kindlaks määrata, kuna COVID-19 pandeemia edasise kulu osas kontserni kuuluvate ettevõtete tegevusriikides valitseb endiselt suur ebakindlus ning ka pandeemia negatiivset mõju majandusele laiemalt ei ole veel võimalik adekvaatselt hinnata. Muud kui eespool kirjeldatud märkimisväärsed otsest ega kaudset mõju kontserni äritegevusele ei tuvastatud.

2.22. Tuletisinstrumentid

Teravilja ja kütuse hindade ning valuutakursside muutumise riski maandamiseks on kontsern sõlminud teravilja, kütuse ja valuuta futuurlepinguid. Tuletisinstrumentid võetakse algselt arvele ja kajastatakse ka edaspidi finantsseisundi aruandes nende õiglasest väärtuses. Nende õiglane väärtus leitakse kas nende noteeritud turuhindade alusel (õiglase väärtuse hierarhia 1. tase) või diskonteeritud rahavoogude meetodil, kasutades sisemist intressimäära (õiglase väärtuse hierarhia 3. tase). Kõnealuste lepingute õiglane väärtus esitatakse summeeritult finantsvarana (positiivse õiglase väärtusega lepingute puhul) ja finantskohustisena (negatiivse õiglase väärtusega lepingute puhul).

Riskimaandamisinstrumentideks mittekvalifitseeruvatest eeltehingutest, müügist ja muudest tuletisinstrumentidest tulenevad kasumid ja kahjumid ning õiglase väärtuse muutused kajastatakse nende tekkimisel koondkasumiaruandes kasumi või kahjumina.

2.23. Riskimaandamisarvestus

Riskimaandamisarvestuse eesmärgil jagatakse riskimaandamisinstrumentid kaheks: (a) õiglase väärtuse riskimaandamisinstrumentid, millega maandatakse kajastatud varade ja kohustiste õiglase väärtuse muutusest tulenevaid riske, ning (b) rahavoo riskimaandamisinstrumentid, millega maandatakse selliste rahavoogude kõikumise riske, mis tulenevad kas kajastatud vara või kohustisega seotud riskist või prognoositavast tehingust. Kontsern kasutab õiglase väärtuse riskimaandamisinstrumente.

Riskimaandamisinstrumentide arvestuseks kvalifitseeruvate õiglase väärtuse riskimaandamisinstrumentide õiglasest väärtusesse ümberhindamisest tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse kohe koondkasumiaruandes. Riskimaandamise objektiks olevate instrumentide väärtust korrigeeritakse vastavalt maandatavast riskist tulenevatele muutustele õiglasest väärtuses ning vahe kajastatakse vara või kohustisena ja vastav kasum või kahjum muutusega läbi muu koondkasumi.

EY 24.11.2021
FOR IDENTIFICATION PURPOSES ONLY
IK

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.23. Riskimaandamisarvestus (jätkub)

Kui riskimaandamise objektiks olevaks instrumendiks on kajastamata siduv kohustus, kajastatakse maandatavast riskist tulenev kumulatiivne muutus siduva kohustuse õiglasest väärtusest edaspidi vara või kohustisena ning vastav kasum või kahjum muutusega läbi muu koondkasumi.

Riskimaandamisinstrumentide arvestuseks mittekvalifitseeruvate riskimaandamisinstrumentide õiglase väärtuse muutusest tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse otse aruandeperioodi koondkasumiaruandes.

Riskimaandamisinstrumentide arvestus lõppeb, kui riskimaandamisinstrument aegub, müüakse, lõpetatakse, täidetakse või enam riskimaandamisinstrumentide arvestuseks ei kvalifitseeru.

Kütuse hindade ja valuutakursside võimaliku kõikumise riski maandamiseks sõlmis kontsern 2020. ja 2019. aastal kütuse ja valuuta futuurlepingud. Kontsern on avatud kütuse hindade ja valuutakursside kõikumisest tulenevale riskile. Kuna kõnealused riskimaandamise objektiks olevad instrumendid sõltuvad vaid ühest riskikomponendist, ei ole kontsern neid riski maandamise eesmärgil eraldi komponentideks jaganud.

Riskimaandamise objektiks oleva instrumendi ja riskimaandamisinstrumendi vahel on majanduslik side, kuna kütuse futuurlepingute tingimused langevad kokku kõrge tõenäosusega tulevaste kütuse müügi- ja ostutehingute tingimustega (st tinglik väärtus, tagasimaksetingimused). Kontserni hinnangul on maandamise suhtarv üks ühele, kuna konkreetne risk on riskimaandamiskomponendiga täielikus vastavuses. Riskimaandamisinstrumentide efektiivsuse hindamiseks kasutab kontsern nn hüpoteetilise tuletisinstrumendi meetodit, et võrrelda muutusi riskimaandamisinstrumendi õiglasest väärtusest tulenevate riskimaandamise objektiks oleva instrumendiga seotud maandatava riski õiglasest väärtusest.

Riskimaandamise ebaefektiivsus või tuleneda järgmisest:

- Erinevused riskimaandamise objektiks oleva instrumendi ja riskimaandamisinstrumendi rahavoogude ajastuses
- Vastaspoole krediidiriski erinev mõju riskimaandamise objektiks oleva instrumendi ja riskimaandamisinstrumendi õiglase väärtuse muutumisele
- Muutused riskimaandamise objektiks oleva instrumendi ja riskimaandamisinstrumendi prognoositud rahavoogudes

2.24. Tingimuslikud kohustised

Tingimuslikke kohustisi raamatupidamise aastaaruandes ei kajastata, erandiks on siin vaid äriühendustega seotud tingimuslikud kohustised. Tingimuslikke kohustisi ei avalikustata raamatupidamise aastaaruandes vaid juhul, kui nende realiseerumine on äärmiselt vähetõenäoline.

Tingimuslikke varasid raamatupidamise aastaaruandes ei kajastata, kuid informatsioon nende kohta avalikustatakse, kui nende realiseerumine on tõenäoline.

2.25. Saldeerimine

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel saldeeritakse varasid ja kohustisi ning tulusid ja kulusid vaid IFRS-ides nõutud juhtudel.

2.26. Bilansipäevajärgsed sündmused

Bilansipäevajärgsed sündmused, mis annavad lisainformatsiooni kontserni finantsseisundi kohta kõnealuse kuupäeva seisuga (korrigeerivad sündmused), kajastatakse raamatupidamise aastaaruandes. Pärast aruandeperioodi lõppu toimuvad sündmused, mis korrigeerivaks sündmuseks ei klassifitseeru, avalikustatakse lisades vaid juhul, kui nende mõju peetakse oluliseks.

2.27. Õiglase väärtus

Õiglase väärtus on hind, mis saadakse vara müügil või makstakse kohustise üleandmisel mõõtmiskuupäeval turuosalistevahelises tavapärases tehingus. Õiglase väärtuse mõõtmine toimub eeldusel, et vara müügi või kohustise üleandmise tehing toimub kas

- vara või kohustise põhiturul või
- põhituru puudumisel vara või kohustise jaoks soodsaimal turul.

Kõnealune põhi- või soodsaim turg peab olema kontserni jaoks ligipääsetav.

2 Arvestuspõhimõtted (jätkub)

2.27. Õiglane väärtus (jätkub)

Vara või kohustise õiglast väärtust hinnatakse eelduste põhjal, mida turuosalised vara või kohustise hinna määramisel kasutaksid, eeldades et turuosalised tegutsevad oma parimates majanduslikes huvides.

Mittefinantsvara õiglase väärtuse hindamisel võetakse arvesse turuosalise võimet luua majanduslikke hüvesid, kasutades vara parimal viisil või müües selle teisele turuosalisele, kes kasutaks vara parimal viisil.

Kontsern kasutab õiglase väärtuse hindamisel meetodeid, mis on antud tingimustes asjakohased ja mille kasutamiseks eksisteerib piisavalt andmeid, et hinnata õiglast väärtust, maksimeerides asjakohaste jälgitavate sisendite kasutamist ja minimeerides mittejälgitavate sisendite kasutamist.

Kõik varad ja kohustised, mis on hinnatud õiglasesse väärtusesse või mille õiglased väärtused on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud, on klassifitseeritud vastavalt alltoodud õiglase väärtuse hierarhiale, mis põhineb madalaima taseme sisendil, mis on oluline õiglase väärtuse hindamisele tervikuna:

- Tase 1 — noteeritud (korrigeerimata) turuhinnad aktiivsel turul identsetele varadele ja kohustistele
- Tase 2 — hindamistehnikad, mille puhul õiglase väärtuse hindamise seisukohalt olulised madalaima taseme sisendid on otseselt või kaudselt jälgitavad
- Tase 3 — hindamistehnikad, mille puhul õiglase väärtuse hindamise seisukohalt olulised madalaima taseme sisendid ei ole jälgitavad

Kontsern hindab iga aruandeperioodi lõpul, kas varad ja kohustised, mis esinevad raamatupidamise aastaaruandes perioodide lõikes korduvalt, vajavad tasemete vahel ümberklassifitseerimist (toetudes madalaimale sisendile, mis on oluline õiglase väärtuse hindamisele tervikuna).

Kontserni juhtkond viib õiglase väärtuse hindamise läbi igal aruandekuupäeval. Õiglaste väärtuste kajastamise eesmärgil on kontsern klassifitseerinud varad ja kohustised vastavalt nende olemusele, tunnustele ja nendega kaasnevatele riskidele ning ülaltoodud õiglase väärtuse hierarhia tasemetele.

2.28. Ümardamine ja võrdlusandmed

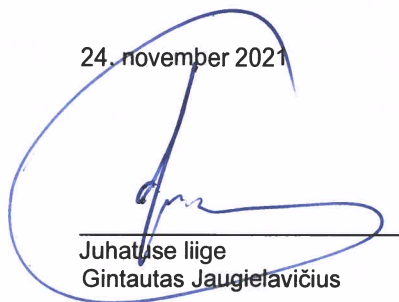
Ümardamise tõttu võivad tabelites toodud andmed mõnevõrra erineda. Ümardamisest tingitud kõrvalekallete mõju käesolevas raamatupidamise aastaaruandes ei ole aga märkimisväärne.

Vajadusel on korrigeeritud võrdlusandmeid nii, et need vastaks aruandeperioodi esitusviisile.

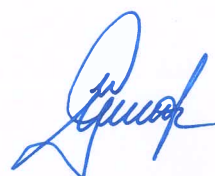
**Juhatusel liikmete allkirjad 2020. aasta kokkuvõtlikule konsolideeritud raamatupidamise
aastaaruandele**

Käesolevaga kinnitan Global Energy Consulting OÜ 2020. aasta kokkuvõtliku konsolideeritud raamatupidamise
aastaaruande:

24. november 2021

Juhatusel liige
Gintautas Jaugielavičius

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Global Energy Consulting OÜ osanikele

Arvamus

Global Energy Consulting OÜ ja tema tütarettevõtjate (edaspidi: kontsern) kokkuvõtlik konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kontserni 31. detsembril 2020 lõppenud majandusaasta auditeeritud raamatupidamise aastaaruande alusel ja sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2020 ning eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud koondkasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet, rahavoogude aruannet ja valitud lisasid.

Meie arvates vastab kaasnev kokkuvõtlik konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades auditeeritud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandele kooskõlas lisas 2.1 kirjeldatud arvestuspõhimõtetega.

Kokkuvõtlik konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne

Kokkuvõtlik konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda kogu informatsiooni, mis tuleb avalikustada lähtuvalt rahvusvahelistest finantsaruandluse standarditest, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Seega ei asenda kokkuvõtliku konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande ja selle kohta avaldatud vandeaudiitori aruande lugemine auditeeritud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande ja selle kohta avaldatud vandeaudiitori aruande lugemist.

Auditeeritud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ja meie aruanne selle kohta

Oma 24. novembril 2021 väljastatud vandeaudiitori aruandes avaldasime me oma modifitseerimata arvamus auditeeritud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta.

Juhtkonna kohustused kokkuvõtliku raamatupidamise aastaruande osas

Kontserni juhtkond vastutab kokkuvõtliku konsolideeritud raamatupidamise aastaruande koostamise eest kooskõlas lisas 2.1 kirjeldatud arvestuspõhimõtetega.

Vandeaudiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaruande auditiga

Meie kohustuseks on avaldada lähtuvalt rahvusvahelisele auditeerimise standardiga (ISA) 810 (muudetud) „Kokkuvõtlike finantsaruannete kohta aruandmise töövõttud“ kooskõlas teostatud protseduuridest arvamust selle kohta, kas kokkuvõtlik konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne vastab kõigis olulistest osades auditeeritud konsolideeritud raamatupidamise aastaruandele.

Tallinn, 24. november 2021

Olesia Abramova
Vandeaudiitori number 561
Ernst & Young Baltic AS
Audiitorettevõtja tegevusloa number 58

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Valdusfirmade tegevus	64201	0		Yes

Osanikud

Nimi / ärinimi	Isikukood / registrikood / sünniaeg	Elukoht / Asukoht	Osaluse suurus ja valuuta
UAB "Unit Invest"		Lithuania	15294 EUR (Ordinary ownership)
Global Energy Consulting OÜ	11957735	Estonia	6 EUR (Ordinary ownership)

Sidevahendid

Liik	Sisu
Phone	+370 52620534
E-mail address	info@geconsulting.ee